

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 182 (5413) 7 oktyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə SIX əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir

İlham Əliyev: "Azərbaycan geniş imkanlara malik, müasir, öz hesabına yaşayan, siyasi, təhlükəsizlik, iqtisadi və maliyyə resursları baxımından özünü təmin edən müstəqil ölkədir"

Səh → 2

Bakıda "Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü" mövzusunda konfrans keçirilib

3

Milli Məclisin nümayəndə heyəti
Buxarestdə ulu öndər Heydar Əliyevin abidəsinə ziyarət edib

7

"Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Programı ilə bağlı müzakirələr aparılıb

8

Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni saziş ikitərəflili münasibatlarda yeni səhifə açacaq

10

Nazir müavini: "Ölkəmizdə gənclər siyasetinin yeni mərhələsinin təməli qoyulub"

9

Çingiz Qənizadə: Bu gün Avropanın Azərbaycana daha çox ehtiyacı var

12

14

Əli Kərimli və terrorçu
Əbu Cihad nə vaxtdan
"vicdanlı" oldu?

14

Siyasilişmiş QHT-lər
eyni mərkəzdən idarə
olunurlar

16

Levandovski
Ermənistən yığmasını
darmadağın etdi!

7 oktyabr 2017-ci il

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə six əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir

İlham Əliyev: "Azərbaycan geniş imkanlara malik, müasir, öz hesabına yaşayan, siyasi, təhlükəsizlik, iqtisadi və maliyyə resursları baxımından özünü təmin edən müstəqil ölkədir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyəti ilə görüşündən irəli gələn əhəmiyyətli məqamlardan biri də ölkə başçımızın Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni sazişin imzalanması baxımından irəli sürdüyü mühüm fikirləridir. Belə ki, bu sazişin ikitərəfli münasibətlərdə yeni sahifə açacağını vurğulayan dövlət başçımıza görə, Azərbaycan müxtəlif sahələr üzrə Avropa İttifaqı ilə six əməkdaşlıq əlaqələrinə malikdir.

Misal üçün, enerji sahəsində aparılan əməkdaşlıq buna bariz nümunədir. Daha dəqiq desək, Azərbaycan hazırda beynəlxalq aləmde enerji təhlükəsizliyi və təminatçısı olaraq öz xüsusi yerini tutmaqdadır. Məhz bu baxımdan, Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyəti ilə görüşündə bu məsələni öncə çəkərək, bir daha xatırladıb ki, Azərbaycan dünyada böyük enerji ehtiyatları, şaxələndirilmiş ixrac potensialı olan olan ölkə kimi tanınır. Eyni zamanda, bu gün Avropa İttifaqının üzvü olan bəzi ölkələr üçün enerji balansında Azərbaycan nefti 25-30 faiz təşkil edir. O cümlədən, ölkəmizin bu kimi mü-

hüm sahədəki yerinin vacibliyi etrafında da danışılarkən, vurğulanıb ki, Azərbaycandan təbii qazın Avropa bazarlarına nəql edilməsi laiyəsi hazırda Avropanın enerji gündəliyində duran ən vacib məsələlərdəndir.

Azərbaycan üçün ən böyük bazar Avropadır və Avropanın daha çox qaza ehtiyacı olacaq

Daha bir əhəmiyyətli məqam, Azərbaycanın "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin işlənilməsində aparıcı qüvvə olaraq çıxış etməsidir. Artıq Avropa məkanında ölkəmizin bu və bu kimi digər bənzər layihə-

lərde əsas təşəbbüskar, eləcə də, ideyaverici ölkə olaraq çıxış etməsi xüsusilə diqqətə alınmalıdır. Buna isə kifayət qədər əsas var. Məsələn, Azərbaycanın minimum təbii qaz ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetr təşkil edir. Eyni zamanda, Azərbaycan üçün ən böyük bazar Avropadır və Avropanın daha çox qaza ehtiyacı olacaq. Azərbaycan Avropa üçün yeganə yeni enerji mənbəyidir.

Söz yox ki, nəqliyyat sahəsində de mühüm nailiyyətlər əldə olunmaqdadır. Belə ki, burada ölkəmizin əsas maraqlarından biri Azərbaycanın bu sahədə aparıcı rol alması faktorudur. Yeni ölkə rəhbərliyinin başlıca hədəflərdən biri Azərbaycanı vacib regional

nəqliyyat mərkəzinə çevirmekdir ki, burada müsbət nəticələrə doğru addımlar atılmaqdə davam edir.

Azərbaycanın Xəzər dənizində ən böyük ticarət donanması mövcuddur

Misal üçün, Azərbaycanı qonşu ölkələrlə birləşdirən bütün magistrallar müasirləşdirilib, ölkədə altı beynəlxalq hava limanı inşa edilib, təyyarə parkı yenilənib, dəmir yolu infrastrukturunun feal modernləşdirilməsi prosesi sürətli aparılmışdır. Eyni zamanda, dövlət başçımız da vurğulayıb ki, Azərbaycanın Xəzər dənizində ən böyük ticarət donanması mövcuddur və qarşıdan gələn 2018-ci ilde Xəzər dənizində ən böyük beynəlxalq dəniz limanı istismara veriləcək. Bununla da, Şərqi-Qərb və Cənub-Şimal nəqliyyat dəhlizləri Azərbaycanın geosiyasi əhəmiyyətini artırmış olacaq.

Qeyd edilən sahələrlə yanaşı, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə six siyasi əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi fonunda mühüm addımlar atılmaqdadır.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Göyçay rayonunun Bığır-Cırqurd-Şəkər-Veyselli-Alıkənd-Mırtı avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev ipəkçiliyin inkişafına dövlət dəstəyinin davam etdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni saziş ikitərəfli münasibətlərdə yeni sahifə açılacaq

Buna misal kimi, Azərbaycan Prezidentinin cari ilin fevralında Brüssel səfərini qeyd edə bilərik. Məhz həmin səfər Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq əlaqələrinə yeni impuls vermiş oldu. Habelə Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni saziş ikitərəfli münasibətlərdə yeni sahifə açılacaq. Çünkü Azərbaycan da Avropa İttifaqı ilə münasibətlərin inkişafında maraqlıdır və bunu prioritət hesab edir. Dövlət başçımız bu xüsusda fikirlerini öncə sürvərək, vurğulayıb ki, Azərbaycan Avropa İttifaqına üzv ölkələrlə ikitərəfli formatda feal çalışır və onların üçdə-birindən çoxu ile strateji tərəfdəşliq formatı yaradılmışdır. Bu, Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında gələcək saziş üçün yaxşı zəmindir.

"Şərqi Tərəfdəşlığı" programına üzv dövlətlərə daha fərdi yanaşma tətbiq edilməlidir, çünkü həmin ölkələr "fərqlidir"-deyə qeyd edən Prezident İlham Əliyev vurğulayıb: "Azərbaycan geniş imkanlara malik, müasir, öz hesabına yaşayan, siyasi, təhlükəsizlik, iqtisadi və maliyyə resursları baxımından özünü təmin edən müstəqil ölkədir". Belə ki, "Şərqi Tərəfdəşliği" programının iki üzvü Avrasiya İqtisadi İttifaqına üzvdür, üç ölkə isə Assosiasiya Sazişini imzalamış ölkədir. Azərbaycan isə hazırda tərəfdəşliq haqqında saziş üzərində iş aparır. Ölkələrə daha fərdi yanaşmanın tətbiq edilməsi lap əvvəldən Azərbaycanın mövqeyinin əsasını təşkil edir.

Beləliklə, sazişin imzalanması, bir daha belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Azərbaycan müstəqil və güclü dövlət olmaqla yanaşı, Avropa məkanında xüsusi çəkiyə malik olan dövlətlər sırasında yer almaqdadır. Bu mühüm faktor isə dövlətimizin beynəlxalq aləmdəki siyasi-iqtisadi və s. sahələre aid mövqeyinin davamlı və möhkəm olmasına kifayət qədər imkan yaradır.

Rövşən RƏSULOV

Bakıda “Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü” mövzusunda konfrans keçirilib

Oktyabrın 6-da Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində “Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü” mövzusunda konfrans keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə keçirilən konfransda dilçi alimlər, Milli Məclisin deputatları, KİV-lərin rəhbərləri və nümayəndələri iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov konfransda çıxış edərək bildirib ki, milli dövlətçiliyin yaranması və inkişafında dil mühüm tarixi rol oynayır.

Çünki dil xalqın özünüqoruma instinktini gücləndirən, onu səfər-bər edən və birləşdirən, həmçinin bir toplumu digərlərindən fərqləndirən və müdafiə edən ən etibarlı vasitədir. Ona görə də dövlət dilinin saflığının qorunması, inkişafı

möhkəm və sarsılmaz olar. İkinci-si, dövlət dili rəngarəng etnik və konfessional tərkibə malik olan müstəqil Azərbaycanın bütün vətəndaşlarının ürekdən qəbul etdiyi və birləşdirici rol oynayan nadir mədəni-sosial fenomendir.

ve zenginləşməsinə xüsusi qayğı göstərilməsi böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycan dilinin dövlətimi-zənəs atributlarından biri olduğunu vurğulayan Əli Həsənov deyib ki, dilimiz azərbaycançılıq ideologiyasının da mühüm elementi, onun dual funksiya daşıyan siyasi və sosial-mədəni dağadıdır. Əvvəla ona görə ki, Azərbaycan dili həm müstəqil dövlət kimi getdikcə güclənən ölkəmizdə, həm də dünyada yaşayan çoxmilyonlu soydaşlarımızın ən-siyət vasitəsi və onların mənəvi doğmaliğinin əsasıdır. Bu dil ne qədər saf və zəngin olarsa, mənəvi varlığımızı dolğun ifadə edərsə, milli birlik də bir o qədər

Başqa sözə, dövlət dili respublikamızda bərqərar olmuş milli həmrəyliliklə cəmiyyətimiz üçün xarakterik olan multikulturalizmin vəhdətini təmin etməyə, yəni, azərbaycançılıq məfkurəsinin əsas məqsədlərindən birinə çatmağa imkan verir. Məhz bu amillər bizdən dövlət dilinin istifadəsinə və inkişafına daim həssaslıqla yanaşlığı tələb edir.

Prezidentin köməkçisi Əli Həsənov ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlər xüsusi-lə əlamətdar olub. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, onun principial mövqeyi sayəsində Moskvanın etirazlarına baxmaya-raq, Azərbaycan SSR-in 1978-ci il Konstitusiyasında Azərbaycan dil-i dövlət dili kimi təsbit edildi. Həmin dövrde Azərbaycan dilində mətbuatın, mədəniyyətin, elm və təhsilin inkişafı üçün böyük işlər görürlüb, dövlət dilinin ictimai-siyasi və mədəni mövqeyinin yüksəlməsinə nail olunub.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin dil siyasetinin müəyyənləşməsinin də Ulu Öndərin adı ilə bağlı olduğunu bildirən Əli Həse-

nov qeyd edib ki, 1995-ci ildə qəbul edilən Konstitusiyada Azərbaycan dili milli dövlətçiliyimizin əsas institutlarından biri olaraq təsbit edilib. Azərbaycan dilinin milli mənəvi, siyasi-hüquqi statusunun möhkəmlənməsi istiqamətində atılmış vacib addımlardan biri də 2001-ci ilin iyundan “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” Fərmanın imzalanması olub. Fərmandan Azərbaycan dilinin tarixi inkişaf yolları, həbələ müstəqil dövlətçilik atributu kimi rol və funksiyası göstərilib, əvvəlki on il ərzində tətbiqi vəziyyəti hərtərəflə nəzərdən keçirilib. Eyni zamanda, problem və nöqsanlar müəyyənləşdirilərək onların aradan qaldırılması bare-

də müvafiq tapşırıqlar verilib və qəti olaraq 2001-ci il avqustun 1-dən latin qrafikali Azərbaycan əlifbasına keçilmesi qərara alınıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin həmin il avqustun 9-da imzaladığı digər Fərmanla avqustun 1-i Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü elan edilib. Növbəti mühüm addım 2002-ci ilin sentyabrında “Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında” Qanunun qüvvəyə minməsi oldu. Bu qanun ölkə Konstitusiyasına uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi hüquqi statusunu nizamlayıb. Ötən illər ərzində isə bu qanun xeyli dərəcədə təkmilləşdirilib”.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi dil siyasetini bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ardıcıl suretdə davam etdiridiyi vurğulayan Əli Həsənov diqqətə çatdırıb ki, dövlətimizin başçısı 2015-ci ilin noyabrında Milli Elmlər Akademiyasının 70 illiyi ilə bağlı keçirilən toplantıda nitqində dövlət dilinin kənar təsirlərdən qorunması və saflığının təmin olunmasının vacibliyini qeyd edib, lüzumsuz yere dilimizdə yad kəlmələrin işlədilməsinin əleyhinə olduğunu bildirib. Azərbaycan Prezidenti dövlət dilinin tətbiq dairəsinin genişləndirilməsi üçün ardıcıl tədbirlər həyata keçirir. Prezidentin 2004-cü il yanvarın 12-də imzaladığı “Azərbaycan dilində latin qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında”, 2004-cü il yanvarın 14-de “Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri haqqında”, ələcə də 2007-ci il dekabrın 30-da “Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinin Azərbaycan dilində nəşri nəzərdə tutulan əsərlərinin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” sərəncamları bu istiqamətdə əhəmiyyətli rol oynayıb.

7 oktyabr 2017-ci il

Bakıda “Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü” mövzusunda konfrans keçirilib

Əvvəli-Səh-3

Əli Həsənov, həmçinin müasir dövrde geniş vüsət alan qloballaşma prosesinin dövlət dilinin istifadə sahəsindən də yan keçmədiyini, fasılısız təkmiləşən informasiya-kommunikasiya sistemlərinin, texnoloji yeniliklərin insanlar tərəfindən sürətli mənimsənilməsinin, maneesiz informasiya mübadiləsi imkanlarının artmasının dövlət dilini zənginləşdirmək yanaşı, mənfi təsirlərə də məruz qoyduğunu qeyd edərək deyib: “Bu hallar həm cəmiyyətdə, həm də onun güzgüsü olan mətbuatda özünü qabarır bürüze verir. Təessüf ki, biz tez-tez kütłəvi informasiya vasitələrində, o cümlədən elektron KİV-də dövlət dilinin norma və prinsiplərinə uyğun olmayan söz və ifadələrin işlədilməsinin şahidi oluruq. Bu amilləri nəzərə alaraq, Prezident İlham Əliyev 2012-ci

ilin mayında “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Programı” haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda bu gün dilimizin müxtəlif səviyyələrdə, xüsusilə KİV-lərdə işləməsində fonetik, sintaktik və semantik normalardan ciddi yayınmaların olduğu vurğulanır. Göstərilir ki, dövlət dilinin bütün imkanlarından her zaman lazımcı istifadə edilmir, yerli-yersiz yad sözlər dilimizə getirilir. Aidiyyəti qurumlar bu təsirlərə qarşı ciddi mübarizə aparmırlar. Mətbuat orqanlarında geniş yayılmış ədəbi dil normalalarından yayınmalar ekşər hallarda təhlili olunub konkret nəticələr ümmümləşdirilmir, filmlərin dublyajında və xarici dillerdən edilən bədii və elmi tərcümələrdə nöqsanlar müşahidə olunur, küçə və meydandakı reklamlarda adı qrammatik qaydalar gözlenmir. Azərbaycan dilinin internet sahəsində tətbiqinə diqqətin artırılmasının vacibliyi və s. məsələlər Sərəncamda xüsusi qeyd olunur.

Təessüf ki, hələ 2012-ci ilde imzalanmış Prezident Sərəncamında sadalanan hemin nöqsanlar bu gün də aradan tam qaldırılıb. Ona görə də cənab Prezi-

dent dövlət dilinin KİV-de istifadəsi sahəsində mövcud problemlərin bir daha müzakirə edilib və ziyyətdən çıxış yollarının axtarılması və müvafiq tekliflərin hazırlanması məqsədilə bugünkü konfransın keçirilməsi barədə tapşırıq verib”.

Azərbaycan reallığında ictimai fikre təsir imkanları baxımından televiziya və radionun digər kütłəvi informasiya vasitələrinən yüksəkdə dayandığını qeyd edən Prezidentin köməkçisi deyib ki, televiziya və radio her evə, ailəyə daxil olaraq insanların gündelik həyatının adı normasına چərvilər. Teleradio dövlət dilinin qorunub saxlanması, inkişafı və zənginləşməsi üçün böyük imkanlara malikdir. Biz bu imkanlardan səmərəli istifadə edərək müstəqil dövlətçiliyimizin milli mənəvi dayaqlarından biri, cəmiyyətdə səfərbəredici vasitə kimli mühüm rol oynayan dövlət dilinin mövqeyinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün zəruri tədbirlər görməliyik.

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi çıxışını bu sözlərle bitirib: “Biz bu gün media məkanında dövlət dilindən istifadənin vəziyyəti, Azərbaycan dilinin qorunması və inkişafı məsələləri barədə müzakirələr aparmalı, bu

sahədə mövcud problemlərə dair aqəq fikir bildirməliyik. Ümid edirəm ki, bu müzakirələr yol verilmiş nöqsanların səbəblərinin aydınlaşdırılmasına və aradan qaldırılmasına kömək edəcək”.

Milli Televiziya və Radio Şurasının (MTRŞ) sədri Nüşirəvan Məhərrəmov çıxışında bildirib ki, Şura yarandığı ilk gündən ana dilimizin qorunmasını xüsusilə diqqət mərkəzində saxlayıb. Şura 2003-cü ildə teleradio məkanında yayımlanan veriliş və programların monitoringini apardı. Monitoring nəticəsində həmin vaxt televiziya verilişlərinin yarısının Azərbaycan dilində aparıldığı müəyyən edildiyindən Şura bu sahədə daha ciddi tədbirlər görülməyə başladı. Həmin il Azərbaycan Respublikası ərazisində teleradio yayımı sahəsində “Dövlət dilindən istifadənin təmin edilməsi ile bağlı Xüsusi Qaydalar” qəbul edildi. 2008-ci ilin yanварında MTRŞ tərefində qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası ərazisində təsis edilən və fəaliyyət göstərən bütün teleradio yayımçılarının programlarının bəzi verilişləri istisna olmaqla, əcnəbi dilərin öyrənilməsinə xidmet edən tədris programlarının (30 dəqiqədən çox olmamaq şərti ilə), intel-

lektrual verilişlərin və bəzi xüsusi buraxılışların Azərbaycan dilində yayımlanmasının təmin olunması barədə qərar qəbul edildi.

Nüşirəvan Məhərrəmov qeyd edib ki, Azərbaycan dilinin ədəbi normalarının qorunmasını diqqət mərkəzində saxlayan MTRŞ 2011-ci ildən dilçi alimlərin iştirakı ilə teleradio kanallarında yaşımlanan programların monitorinqinin aparılmasına başlayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi Informasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə “Elektron Mediaya Yardım Fondu”nın “Azərbaycan media məkanında ədəbi dilin qorunması” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilen bu monitoringlərin nəticələri olduqca narahatıcı məqamları üzə çıxarıb. Bundan sonra bu monitoringlərin hər il mütəmadi qaydada keçirilməsinə başlanılıb. Əsas narahatlıq doğuran məsələ adı əməşət dilinin ədəbi dilin şifahi forması ilə eyni ləşdirilməsi idi. Özəl televiziya məkanında ədəbi dil normalalarının pozulması hallarına dərhal rast gəlinir. Diqqətə çatdırılıb ki, narahatlıq doğuran digər məsələlərdən biri də Azərbaycan dilinə əcnəbi söz və ifadələrin yersiz daxil edilməsidir. Elmi-texniki tərəqqi

nəticəsində yeni terminlərin ədəbi dilimizə daxil olması təbii proses olsa da, cəmiyyətimizdə məişət dilində yayılan əcnəbi sözlərin ədəbi dili getirilməsi halları müşahidə edilir.

Qloballaşma dövründə böyük güclərin ədəbiyyat, elm, dil, təhsil sistemi vasitəsilə “Yumşaq güç” amilindən istifadə etməyə çalışdıqlarını vurğulayan MTRŞ sədri bu məsələyə də xüsusi diqqət yetirilməsinin önemini qeyd edib. Bildirib ki, digər narahatıcı məqamlardan biri də televiziya və radio məkanında aparıcıların vuruğu məsələsinə diqqətsiz yanaşmalarıdır. Monitorinqin nəticələrinə görə, daha çox fonetik normalar pozulur. Bu məsələdə xəber və informasiya programlarının aparıcılarının və diktörünüzün üzərinə daha böyük məsuliyyət düşür. Bəzi aparıcılar və ya müxbirlər yeni dəbələ ayaqlaşmaq üçün şübhəli danişığa üstünlük verirlər ki, bu da ədəbi dilin pozulması halları ilə nəticələnir.

Televiziya və radio məkanında dil normalalarının pozulması hallarına reklam mətnlərində də rast gəlindiyini vurğulayan N.Məhərrəmov deyib ki, bu, tamaşaçı və dinleyicidə yanlış fikir formalaşdırır. Bəzən tamaşaçı və dinleyici efirdə gördüğünü və eşitdiyi bir norma, ədəbi fakt kimi qəbul edir. Efirdə dil norma və qaydalarının yanlışlığı tamaşaçı və ya dinleyici auditoriyasına da sırayet edir. Ona görə də dilə bağlı televiziya və radioların üzərinə düşən vacib məsələlərdən biri də ondan ibarətdir ki, reklamların dil özniliklərinə, reklam dilində irəli gələn qüsurlara xüsusi diqqət yetirilməli, bu cür reklamların efirə getməsinə yol verilməməlidir.

Nüşirəvan Məhərrəmov qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası ərazisində təsis edilən və fəaliyyət göstərən bütün televiziya və radio kanallarının aparıcıları dövlət dilini mükəmməl bilməli və səlis danişq qabiliyyətinə malik olmalıdır. Televiziya və radio kanallarında dublyaj olunan filmlər və verilişlər dövlətin müəyyən etdiyi dil normallarına uyğun olmalıdır.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov bildirib ki, gündəlik həyatımızda dil normalalarının, yalnız lingvistik qaydaların yox, “Dövlət dili haqqında” Qanunun müxtəlif maddələrinin pozulması halları ilə tez-tez üzünləşirik. Mətbuatda dilə bağlı yol verilən pozuntu halları diqqəti daha tez cəlb edir. Çünkü media özü mahiyyətə, eyni zamanda, dil hadisəsidir və burada dilin daha yüksək peşəkarlıqla işlədilməsi tələb olunur. Buna görə də Azərbaycan Mətbuat Şurası fəaliyyətə başladığı ilk gündən mediada ana dilimizin qorunması məsələsinə diqqət mərkəzində saxlayıb.

Ardı Səh. 5

Bakıda “Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü” mövzusunda konfrans keçirilib

Əvvəli-Səh-4

Mətbuat Şurasının nəzdində daimi fəaliyyət göstərən monitoring qrupunun qəzet və jurnallarda yol verilən dil pozuntularını qeyde almaq və təhlil etməklə məşğul olduğunu diqqətə çatdırın. Ə. Amaşov deyib ki, bu hallar müzakirə olunaraq ümmükləşdirilir və ictimaiyyətin diqqətine çatdırılır. Son illər elektron media da bu sıraya qoşulub. Layihə çərçivəsində aparılan monitoringlərdə Şuranın “KİV-lərə ədəbi dil qaydalarının pozulmasının müyyənləşdirilməsinə dair Təlimat”na uyğun olaraq dil pozuntularının qeydə alınması üçün materiallar beş istiqamət üzrə - leksik, morfoloji, sintaktik, üslubi və texnoloji (qəzətçilik texnologiyası) baxımından təhlil olunur.

Ənənəvi mediada dil pozuntularının elektron mediamdan xeyli az olduğunu vurğulayan Mətbuat Şurasının sədri qeyd edib ki, hazırkı dövrde ictimai rəyin formalaşmasına və zəruri informasiyaların cəmiyyətə çatdırılmasında elektron medianın rolunun üstün olduğunu nəzərə alınaraq, dil normalarının qorunmasına daha çox diqqət yetirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İformasiyanın çatdırılma texnologiyalarındaki principial fərqlərə baxmayaraq, yazılı mətbuat kimi elektron media da məhiyyətə dil hadisəsidir. Digər tərəfdən, qəzetlər və jurnallar öz materiallarını hazırlayarken elektron informasiya vasitəlerinin yaradıldığı informasiyalardan geniş istifadə edirlər və təcrübə göstərir ki, istinad vasitələrində yol verilmiş dil pozuntuları islah olunmadan mətbuat səhifələrinə çıxarırlar və beləcə, səhvler tekrarlanır.

Diqqətə çatdırılıb ki, monitoringin nəticələri mediamızda ədəbi dilin bütün sahələrinə aid çoxlu məqdarda pozuntu hallarının olduğunu göstərir. Son onilliklərdə cəmiyyətimizdə baş verən ciddi dəyişikliklərə bağlı dilimizə külli məqdarda yeni alınma sözlərin daxil olması təbii və qanuna uyğun haldır. Bununla belə, öz sözlərimiz ola-ola zəruri ehtiyac duyulmadan onların əcnəbi qarşılığının nitqimizə nüfuz etməsinin də şahidi olur.

Mətbuatımızdakı dil qüsürələrinin əsasən səbəblərindən birinin də jurnalistlərin müraciət elədikləri mövzunu, bəhs etdikləri predmeti yaxşı bilməmələri ilə bağlı olduğunu bildirən Mətbuat Şurasının sədri deyib: “Ümumən predmeti bilməmək çağdaş jurnalistikamızda daha çox yayılıb. Bu baxımdan, medianın ixtisaslaşmasına da ciddi ehtiyac duyulmalıdır. Dil qüsürələrinin aradan qaldırılması üçün media təmsilcilerinin peşə hazırlığının yüksəldilməsi, təhsildə təkmilləşdirmə, ictimai şürədə dilin qorunması, qanunuqluğun gücləndirilməsi vacib məsələlərdir”.

Azərbaycanda Atatürk Mərzinin direktoru, Milli Məclisin

deputati, akademik Nizami Cəfərov

olduqca aktual mövzuya həsr edilən bu konfransın KİV-də dövlət dilinin tətbiqi işinin inkişafına mühüm töhfə verəcəyinə əminliyini bildirib. O deyib ki, Azərbaycan dilinin normaları, ilk növbədə, bədii üslub, yazıçı dili hesabına formalaşır. Bu, təxminən min illik tərixin yekunudur. Amma bu gün tam aydınlığı ilə görürük ki, müasir Azərbaycan ədəbi dilinin normalarını, onun inkişaf səviyyəsini, üslubi imkanlarını publisistika müyyənləşdirir. Bu gün Azərbaycan ədəbi dili nə yazıçı dilinin, nə de elmi dilin hesabına inkişaf edir.

Bu gün, xüsusilə müstəqillik illərində, XX əsrin sonlarından başlayaraq, publisistika - kütüvə informasiya vasitəlerinin dili Azərbaycan dilinin inkişaf sürətini və keyfiyyətini müyyənləşdirir. Burada işin mürkəbbə tərefi odur ki, yazıçı dili - bədii üslub və alimlərin dili - elmi üslub son dərəcə dar bir dairədə kifayət qədər güclü peşəkarların ixtiyarındadır. Yəni, nə bədii və nə de elmi üslubda ciddi səhvler ola bilməz.

Azərbaycanda əsasən publisistik üslub səhvərinin müşahidə edildiyini diqqətə çatdırın akademik bunların arasında fonetik səhvərin daha çox olduğunu vurğulayaraq deyib: “Bu, onunla bağlıdır ki, Azərbaycan ədəbi dilinin şifahi üslubunun tarixi qədim deyil. Yəni, bizdə teatrın meydana çıxmazı, şifahi dil yaradıcılığının meydanının o qədər geniş olmasına və dialekt variantlarının çox olmasına təsir edir. Bütün bunlar ona getirib çıxarıb ki, bu gün bizim şifahi ədəbi dilimizdə problemlər var”.

Qeyd edilib ki, Azərbaycanda şifahi ədəbi dilin normaları, orfoeziya normaları olduqca dəqikdir. Azərbaycanda savadlılıq səviyyəsinin yüksək olduğunu bildirən alim deyib ki, ölkəmizdə şifahi dil yazılı dili güclü təsir edir. Əgər Azərbaycan mətbuatında peşəkarların yazılarını oxusaq, görərik ki, ötən əsrin son onilliklərində olan klassik normativlik, yazı normativ-

liyi yoxdur. Bunun əvəzində daha çəvik dil var. Ona görə ki, bu gün yazılı mətbuatımızda reportaj üslubu çox güclüdür. Bu baxımdan şifahi dilin təsiri olacaq və yazılı mətbuti bundan qorumaq da lazımdır. Bununla yanaşı, düzgün yazmaq problemi qalır.

Yol verilən nöqsanların əsasən sözlərin düzgün yazılışı ilə bağlı olduğunu deyən Nizami Cəfərov bildirib ki, Azərbaycanda yazılı mətbuatın səviyyəsi kifayət qədər yüksəkdir. Mətbuat kütüvi hadisə olduğundan işçilərin hamisının peşəkarlığı çox çətin məsələdir. Alim bu baxımdan AZƏRTAC-in informasiyalarında yüksək peşəkarlığın müşahidə olunduğu xüsusi vurğulayaraq deyib: “Müqayisə üçün deyək ki, AZƏRTAC-in materiallarında yüksək peşəkarlıq var. Hiss olunur ki, burada redakte və korrektura işi var. Yəni, sabah qəzet səhifələrində yer alacaq her bir mətnin üzərində nəzarət var. Mətn son hedde qədər nəzarətdən keçir. Eləcə də “Azərbaycan”, “Xalq”, “Respublika” qəzetlərində də yazı normallarına ciddi riayət olunur”.

Azərbaycanda ədəbi dilin qorunmasına ciddi ictimai nəzarətin olduğunu deyən Nizami Cəfərov teleradio məkanında ədəbi dil normalarının əsasən aparıcılar və diktörər tərəfindən pozulduğunu qeyd edib. O, bunun əsas səbəbi kimi bəzi teleradio programlarının aparıcılarının əsasən incəsənət xadimləri olmasını göstərib.

Nizami Cəfərov Azərbaycan dilinin xalqımızın varlığının və mili dövlətçiliyimizin rəmzi olduğunu vurğulayaraq, ədəbi dilin qorunmasının vacibliyini qeyd edib, bu baxımdan konfransın əhəmiyyəti yüksək qiymətləndirib.

İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətinin Yayım Şurasının sədri, AMEA-nın Folklor İnstitutunun direktoru, akademik Muxtar İmanov konfransın əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb, belə müzakirələrin vaxtaşırı keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çat-

şəkarlığı olmayan bir şəxsi televiziyada və ya radioda vəzifəyə təyin edirikse, ondan heç nə tələb edə bilmerik və bizim problemlərimizin eksəriyyəti buradan qaynaqlanır. Buna görə de biz peşəkar jurnalistləri irəli çəkməliyik.

Dövlətimizin başçısının fərman və sərəncamlarında küçələrdə reklam və lövhələrdə Azərbaycan ədəbi dilinin qaydalarının pozulması hallarına yol verilmesinin qeyd edildiyini deyən M. İmanov deyib ki, qanuna əsasən reklam lövhələrində yazılar əvvəlcə Azərbaycan dilində, sonra əcnəbi dildə əks olunmalıdır. Alim ədəbi-publisistik üslubun normalarının qorunmasında jurnalistlərin fəaliyyətinə geniş yer verilməsinin önemini diqqətə çatdırır.

AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik Institutunun direktoru, akademik Möhsün Nağısoy Azərbaycan dilinin zənginliyinə görə digər dillərdən fərqləndiriyini qeyd edib. Alim Ümummilli Liderin rehbərliyi ilə hazırlanmış “Dövlət dili haqqında” 2002-ci il 30 sentyabr tarixli Qanunun müddəələrinin hər bir Azərbaycan vətəndaşını, xüsusilə də dilçilik sahəsində çalışan mütəxəssisləri ədəbi dilimizin saflığı keşiyində dayanmağa, onun düzgün şəkildə tətbiqi və inkişafı istiqamətində düşünüb-dəşinməyi, bu sahədə əməli tədbirlər görməyə səslədiyini qeyd edib.

Möhsün Nağısoy bildirib ki, Azərbaycan ədəbi dilinin qorunması baxımdan qarşıda duran məqsəd və vəzifələrin həlli daha çox AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik Institutunun öhdəsinə düşür. Bu elmi müəssisədə Prezidentin Azərbaycan dili haqqında 2013-cü il 9 aprel tarixli Sərəncamından irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək məqsədilə bir sıra əməli işlər görülüb. Bu baxımdan Dilçilik Institutunda bir neçə yeni şöbənin - qədim dillər və mədəniyyətlər, sosioloqistika və dil siyasəti, kompüter dilçiliyi, monitoring şöbələrinin yaradılması qeyd edilib.

Bildirilib ki, Dilçilik Institutunda dilimizin saflığının qorunması, ədəbi dil normalarının pozulması hallarının qarşısının alınması sahəsində də məqsədönlü işlər yerinə yetirilir. Institutun əməkdaşları bu məqsədlə vaxtaşırı yoxlamalar aparr, monitoringlər keçirir və ən başlıcası, sözügedən sahədəki nöqsanların aradan qaldırılması üçün maarifləndirici tədbirlər görür, aidiyəti təşkilatlara tövsiyələr verir, onlarla müqavilələr bağlayır.

Televiziya və radio kanallarında, mətbuat orqanlarında və sosial şəbəkələrdə Azərbaycan ədəbi dilinin normalarının pozulması hallarına tez-tez rast gəlmək olur. Bu sahədə pozuntuların qarşısının alınmasında ictimaiyyətin də feal iştirakının təmin edilməsi və operativ tədbirlərin görülməsi məqsədilə Dilçilik Institutunda artıq iki ildir ki, “qaynar xətt” fəaliyyət göstərir.

Ardı Səh. 6

Bakıda “Azərbaycan ədəbi dilinin qorunmasında və inkişafında KİV-in rolü” mövzusunda konfrans keçirilib

Əvvəli-Səh-5

Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru, akademik Kamal Abdullayev Prezident İlham Əliyevin ədəbi dil məsələsinə daim xüsusi diqqət yetirdiyini, bu istiqamətdə ferman ve sərəncamlar imzaladığını bildirərək deyib: “Prezident İlham Əliyev Azərbaycan dilinin qorunması məsələsinə həmişə yüksək diqqət və qayğı göstərib. Prezident İlham Əliyev Ana dilini öz şəxsi örnəyi ilə qoruyur. Biz onun nitqlərinə, çıxışlarına qulaq asırıq və Azərbaycan dilinin potensialından istifade etmek istedadının şahidi oluruq. Bu, çox vacib məsələdir. Dövlətimizin başçısı həm ferman və sərəncamları ilə, həm də şəxsi örnek olaraq Azərbaycan dilində səlis, dəqiq, mühakiməli və müdrik nitqləri ilə Azərbaycan dilinə münasibətini göstərir”.

KİV-lərdə ədəbi dilin normalarının pozulmasının qarşısını almaq üçün bu sahəyə sistemli, kompleks yanaşmanın vacibliyini ifadə edən rektor bildirib ki, dilimizə başqa dillərdən sözlerin gəlməsinin qarşısını almaq lazımdır. Çünkü hər bir dil bu prosesi özü tənzimləyir. Azərbaycan dilini bələ hallarla sarsıtmak, məhv etmək mümkün deyil. Dil xalqa məxsusdur, dili məhv etmək üçün xalqı məhv etmək lazımdır. K. Abdullayev bildirib ki, mətbuatda, efirde səslənən hər bir söz həmin ifadəni səsləndirən şəxsin intellektual səviyyəsini müəyyənləşdirir. Bu na görə de bu baxımdan mediaya, efir məkanına intellektual səviyyəsi yüksək olan şəxslər cəlb edilməlidir. Aparıcılar yüksək intellekt, nüqtə mədəniyyətinə malik olmaqlı, haqqında danışdıqları məsələləri dərinden bilməlidirlər. Biz çox vaxt bəzi aparıcıların nədən danişdığının özünü de bilmədiyinin şahidi oluruq. Tebii ki, belə aparıcılar dilimizə yersiz sözler də getirəcək, ədəbi dil normalarını da pozacaqlar. Bu baxımdan həmin aparıcıların, jurnalistlərin intellektual səviyyəlerinin qaldırılmasına çalışmalı, intellektual səviyyəsi olmayan insanları mətbuata getirməliyik.

Akademik bildirib ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi cesareti və qətiyyətli siyaset neticesinde Azərbaycan multikulturalizmin təntənəsinə yaşıyr. Multikultural cəmiyyətin en böyük təhlükələrindən biri dil məsəlesidir. Çünkü müxtəlif mədəniyyətlərdən dövlət dilinə müyyən təsirlər ve təzyiqlər var. Azərbaycan dilinin gücү, eyni zamanda, ölkəmizdə yaşayan xalqların dilinin gücündən, dilimizin qədim potensialından - “Kitabi-Dədə Qorqud”un, Nizaminin, Füzulinin, Qazi Bürhanəddinin, Nəsiminin, Hüseyn Cavidin və başqa dahilərimizin dilinin gözəlliyyindən yaranır.

Onların əsərlərini mütaliə etməmiş adamları efiyre buraxmaq düzgün deyil. Bu baxımdan ədəbi dilin qorunması vacib əhəmiyyət kəsb edir.

Kamal Abdullayev bu problemin həllində kültəvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün telim və seminarların təşkilinin önemini diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, bu prosesdə müvafiq qurumlar, o cümlədən AMEA-nın Dilçilik Institutunun, Azərbaycan Dillər Universitetinin potensialından istifade etməyin vacibliyini vurğulayıb.

Konfransın çox aktual mövzuya həsr olunduğunu deyən İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkəti Yayım Şurasının üzvü Azər Həsret deyib ki, dövlətin bu məsələyə xüsusi diqqəti hamimizə lazımlı olan əsas məqamdır: “Hamımız bilirik ki, Prezident İlham Əliyev şəxşən bu məsələni diqqətdə saxlayır və bugünkü tədbir də onun tapşırığı ilə keçirilir. Biz vəziyyətdən çıxmak üçün nə edə bilərik? Birincisi, televiziya və radioların rəhbərlərinin hamısının burada olmasından yararlanaraq konkret təkliflər verek ki, icra edilsin”.

Azər Həsret qeyd edib ki, televiziya aparıcılarının əksəriyyəti bədii ədəbiyyat oxumur. Televiziyalarda tapşırıq vermək olar ki, aparıcılar, diktörər bədii ədəbiyyat oxusunlar. “Hamımız istəyirik ki, dilimiz təmizlənsin, zəruret olmadan əcnəbi sözər dilimizdə işlədilməsin. Bütün televiziya kanallarında “start verildi” sözü işlədirilir. “Başlamaq” sözü var ikən niyə onu işlətməyək? Gəlin, burada ele tapşırıq, hamımız bir yerde qərar verək ki, bu “start vermək” sözünü yığışdırıq”, - deyə A.Həsret əlavə edib.

Xalq Şairi dərsliklərdə dilin ne cür təqdim olunmasının vacibliyini qeyd edərək bildirib ki, bu, çox ciddi məsələdir. Dərsliklərdə ana dilinin işlənmə səviyyəsi mütləq nəzarətdə saxlanılmalıdır.

Radio və televiziyalarda mövcud dil probleminə toxunan Azərbaycan Dil Qurumunun sədri deyib: “Vaxtıla Azərbaycanın bir-iki televiziya kanalı olub və onları nəzarətdə saxlamaq, yaxşı kadr tapmaq asan idi. Bu qədər televiziya kanalı yaranıbsa təbii ki, o qədər

da kadr, mütəxəssis olmalıdır. Bu na görə çox da həyecanlanmaq lazımdır. Onların hər biri tədricən öz kadrını, mütəxəssisini tapacaq. Yetər ki, biz uşaqlarımıza dilimizi yaxşı öyrədək”. S.Rüstəmxanlı, həmçinin reklam lövhələrində, müxtəlif obyektlərin adlandırılmasında ana dilindən istifadə etməyin vacibliyini vurğulayıb.

Konfransın çox aktual mövzuya həsr olunduğunu deyən İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkəti Yayım Şurasının üzvü Azər Həsret deyib ki, dövlətin bu məsələyə xüsusi diqqəti hamimizə lazımlı olan əsas məqamdır: “Hamımız bilirik ki, Prezident İlham Əliyev şəxşən bu məsələni diqqətdə saxlayır və bugünkü tədbir də onun tapşırığı ilə keçirilir. Biz vəziyyətdən çıxmak üçün nə edə bilərik? Birincisi, televiziya və radioların rəhbərlərinin hamısının burada olmasından yararlanaraq konkret təkliflər verek ki, icra edilsin”.

Azər Həsret qeyd edib ki, televiziya aparıcılarının əksəriyyəti bədii ədəbiyyat oxumur. Televiziyalarda tapşırıq vermək olar ki, aparıcılar, diktörər bədii ədəbiyyat oxusunlar. “Hamımız istəyirik ki, dilimiz təmizlənsin, zəruret olmadan əcnəbi sözər dilimizdə işlədilməsin. Bütün televiziya kanallarında “start verildi” sözü işlədirilir. “Başlamaq” sözü var ikən niyə onu işlətməyək? Gəlin, burada ele tapşırıq, hamımız bir yerde qərar verək ki, bu “start vermək” sözünü yığışdırıq”, - deyə A.Həsret əlavə edib.

İTV Yayım Şurasının üzvü vurğulayıb ki, kültəvi informasiya vasitələrində, televiziya və radio larda əcnəbi dillərdən alınaraq Azərbaycan dilini korlayan sözər də var: “Məsələn, “servis xidməti” sözü işlədirilir. “Servis” elə “xidmət” deməkdir. Yaxud “sınaq imtahanı” deyə söz işlədirilir. Bu, nə deməkdir? “Sınaq”, “test”, “imtahan” elə

suliyetlə yanaşmalıdır”.

Konfransın mövzusu ilə bağlı müzakirələrin aidiyəti qurumlarda, elmi institutlarda davam etdirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb Prezidentin köməkçisi deyib: “Biz çox istərdik ki, aparıcılarımız Azərbaycan dili ilə yanaşı, xarici dilləri də səlis bilsinlər, həm intellektli, həm gözəl, həm də yaxşı xarici görkəmə malik olsunlar. Çünkü xarici ölkələrin televiziya kanallarının verilişlərinə baxanda həmin ölkələrin obrazını görürsünüz. Niyə Azərbaycan xalqını gözəl aparıcı təmsil etməsin? Həm də yaxşı olar ki, onlar ana dilini gözəl bilsinlər, yüksək intellektli, yaxşı həmsəhbət olunlar. Yeni, tamaşaçıını cəlb etməyin yolu tekce aparıcının görünüşü deyil. Təessüf ki, son illər Azərbaycanda səni reyting arxasında qəçməqla bu işə menfi təsir göstərilib”.

Əli Həsənov dövlətimizin başçısının qaldırıldığı həyecan siqnalı dilçi alımlar, KİV-lərin rəhbərləri və nümayəndələri tərefindən dərhal ciddi reaksiya verildiyini ifadə edərək dərin mezzmunlu çıxışlara görə teşekkürünə bildirib. “Televiziya və KİV rəhbərləri bilməlidirlər ki, Azərbaycan cəmiyyətinə nümunələri onlar təqdim edirlər. Ona görə də televiziya efirine, mətbuatın səhi-fələrinə bütün sahələr üzrə Azərbaycanı, xalqımızı təmsil etmə iqtidarında olan şəxslər çıxarılmalıdır. Burada televiziyaların üzərinə mühüm vəzife düşür”, - deyə Prezidentin köməkçisi diqqətə çatdırıb.

Əli Həsənov Azərbaycan ədəbi dilinin normalarının pozulmasının qarşısının alınması üçün bu barədə müxtəlif vəsaitlərin, nəşrələrin hazırlanmasının, müvafiq kursların açılmasının vacibliyini qeyd edərək deyib: “Cəmiyyətdə adı vətəndaşdan, QHT nümayəndəsindən, KİV rəhbərindən tutmuş alimə, ziyanlıya qədər hər kəs hiss etməlidir ki, Azərbaycan ədəbi dilinin qorunması hər bir azərbaycanının ümət vəzifəsidir. Ümummilli Lider də bu haqda danışarkən bildirirdi: hər bir azərbaycanlı fəxr etməlidir ki, o, azərbaycanlıdır. Hər bir azərbaycanlı fəxr etməlidir ki, onun gözəl Ana dili var. Ona görə də Ana dilimizin gözəlliyyinə, saflığına zərər vuranlar Azərbaycan cəmiyyətinin ictimai qınağına tuş gəlməlidirlər”.

Konfransın məhsuldar keçidiyi qeyd edən Prezidentin köməkçisi bildirib: “Mən sizin adınızdan cənab Prezidenti əmin etmək istəyirəm ki, Azərbaycan dilinin qorunması ilə bağlı onun qaldırıldığı həyecan siqnalı, Azərbaycan dilinin lüzumsuz xarici müdaxilələrdən qorunması ehtiyacı ziyanlılarımız tərefindən ciddi qəbul edilib və hər kəs bu işə öz dəstəyini verməyə hazırlırdır”.

Milli Mæclisin nümayəndə heyəti Buxarestdə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib

Milli Məclisin ictimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov, deputatlar Məlahet İbrahimqızı, Qüdrət Həsənquliyev, Kamran Bayramov NATO Parlament Assambleyasının 63-cü illik sessiyasında iştirak etmək üçün Ruminiyanın paytaxtı Buxarestə səfərə gəliblər. AZƏRTAC xəber verir ki, deputatlar oktyabrın 6-da Buxarestdə yerleşən Tey Parkı - Heydər Əliyev xiyabanını ziyarət edib, Ümummilli Liderin xatirəsini anıb, abidəsi öünüə eklil gowublar.

Tədbirdə Azərbaycanın Ruminiya-dakı səfiri Fərid Abdinbəyov, səfirliyin, "SOCAR Petroleum S.A." şirkətinin eməkdaşları, Ruminiya-Azərbaycan Mədəniyyət və Gənclər Assosiasiyası idarə heyətinin üzvləri, Ruminiyada yaşayan və təhsil alan azərbaycanlılar iştirak ediblər. Tədbir zamanı müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin bərqərar olması, müstəqilliyn ilkin dövrlərində mürəkkəb siyasi böhranın sabitlikle evəz olunması, ölkədə dinamik iqtisadi-sosial inkişafın təmin edilməsi, regionda və beynəlxalq aləmdə ölkəmizin

mövqelerinin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycanda demokratik, hüquqi dövlətin və vətəndaş cəmiyyətinin yaradılması, dünyavi dəyərlərə inteqrasiya sahəsində Ümummilli Liderin aparlığı siyasetin nəticələrində bəhs edilib, bu siyasetin bu gün də uğurla və qətiyyətlə davam etdirildiyi diqqətə catdırılıb.

İqbal Hacıyev
AZƏRTAC-in xüsusi
müxbiri
Buxarost

YAP bölgənin aparıcı siyasi qüvvəsi kimi mövqeyini möhkəmləndirib

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Nizami rayon təşkilatının SOCAR Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi ərazi ilk partiya təşkilatında partianın yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib. Təşkilatdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, Nizami rayonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə keçirilən tədbirlər davam etdirilməkdədir. Belə ki, YAP Nizami rayon təşkilatının SOCAR Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi ərazi ilk partiya təşkilatında baş tutan tədbirdə öncə ulu önder Heydər Əliyevin əziz xatiri bir dəqiqəlik sükutla vad edilib.

sinin rəisi Fuad Süleymanov Yeni Azərbaycan Partiyasının ötən əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-ci illərinin evvəllərində ölkəmizdə meydana çıxan mürəkkəb siyasi situasiyadan, zamanın təxirəsalınmaz tələblərindən irəli gələrək Azərbaycan xalqının arzu və isteklərinin ifadəçisi kimi yaradığını daşıb.

O vurğulayıb ki, ölkənin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyası respublikamızın daim qüdretlənməsinə, insanların sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasına çalışıb. Bu, partiyanın siyasetində dövlətə, xalqa xidmətin öndə dayandırılmışının təsdiqidir.

YAP Siyasi Şurasının
üzvü, "İki sahil" qəzetinin
bas redaktoru Vügar Rə-

xındır, umum-
milli lider Hey-
dər Əliyevin doğma xalqı
qarşısında misilsiz xidmet-
lərindən danişib. Vurğulayıb
ki, bu gün Prezident İlham
Əliyevin sədri olduğu YAP-
ın nüfuzu getdikcə artmaq-
dadır. Partiyanın cəmiyyətin
inkışafına yönəlmış çoxsay-
lı sosial layihələr reallaşdır-
ması, gəncləri dövlətçilik və
milli maraqlar ətrafında sıx
birləşdirməsi onun tərəfdar-
larının sayının artmasına
səbəb olub. Ümummilli lider
Heydər Əliyevin əsasını
qoyduğu inkişaf strategiya-
sının Prezident İlham Əliyev
tərefindən uğurla davam et-
dirilməsi nəticəsində Azer-
baycan Cənubi Qafqazın li-
der dövləetine çevrililib.

Çıxış edən YAP Nizami rayon təşkilatının sədri, Mili Məclisin deputatı Sədaqət Vəliyeva deyib ki, partiya

yaradığı gündən onun ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən və uğurla həyata keçirilən əsas programı Azərbaycanda dövlət müstəqilliyinin qorunub həndirilməsindən, ütövlüyünün təminindən, demokratik, dünyəvi cəmiyyətinəsindən, əmin, ictimai-siyasi sailli həmreylik, güclü ömümlü iqtisadiyyatdan ibarət olub. Una görə də ümumiyyətinə çevrilən, bu minden çox üzvü Azərbaycan Pölkəmizin və rəsmi aparıcı siyasi təşkilatına cevrlilih

Gənclər Birliyi sədavətini, Gənclər Birlikinin rehberi Əli Pənahov bildirib ki, partiyaya 15 yanvar tarixinin kəşf etməsi günlərində xalqımızın əsaslı sınaqlara məruz qaldığı dövrdə yaradılıb. 15 yanvar, bu günün və gələcək partiyası olan YAP tərəfində Azərbaycanı bir dövlətə salardan xilas edib, 15 yanvarımızın qorunması üçün kəmələndirilməsindən sonra 15 yanvar 1990-ci il 15 yanvar oynanıb.

YAP-ın yaranmasının 25 illiyi ilə əlaqədar partiyanın Səbail rayon təşkilatında “91-lər”lə görüş keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) yaranmasının 25 illiyi ilə əlaqədar partiyanın Səbail rayon təşkilatının keçirdiyi silsilə tədbirlər çərçivəsində “91-lər”lə görüş təşkil edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbir “91-lər”in dünyasını dəyişən üzvlərinin xatırəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Görüşdə YAP Səbail rayon teşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Şəmsəddin Hacıyev çıkış edərək Azərbaycanda dövlətçiliyin möhkəmlənməsi və demokratik prinsiplerin bərqərar olmasına, demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesinin uğurla, sürətlə həyata keçirilməsinin dahi rəhbər Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildirib. O vurğulayıb ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi, iqtisadi, içtimai və mədəni həyatın bütün sahələrində gördüyü işlər artıq Azərbaycanı inkişaf yoluna çıxarıb. Onun fəaliyyəti də, şəxsiyyəti də Azərbaycan tarixinin ayrılmaz bir hissəsini təşkil edir. Müstəqil dövlət ideyası Azərbaycanın yeni tarixində məhz Heydər Əliyevin adı, şəxsiyyəti ilə bağlıdır.

Şəmsəddin Hacıyev qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanın siyasi palitrasına yeni nəfəs getirib. Bu gün partiyamız Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Cənubi Qafqaz bölgəsinin en güclü siyasi qüvvəsi kimi özünü təsdiq edib. Azərbaycanın inkişafı prosesində YAP feal səkilde iştirak edir.

Azərbaycanın rus icmasının sədri, Milli Məclisin deputatı Mixail Zabelin çıxış edərək YAP-in yaradıldığı mürəkkəb tarixi-siyasi şəraitdən, keçdiyi çətin və şərəfli mübarizə yoluandan, Heydər Əliyevin xalqın və dövlətin qarşısında göstərdiyi böyük xidmətlərdən danışıb. O deyib ki, ulu önder Heydər Əliyev siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra xalqın tarixi yaddaşını bərpa edib. Çünkü istənilən xalq tarixi yaddaşsız mövcud ola bilməz.

YAP Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetiinin baş redaktoru, "91-lər"in üzvü Vüqar Rəhimzadə çıkış edərək partiyanın şərəfli mübarizə tarixindən, ümummilli lider Heydər Əliyevin doğma xalqı qarşısındaki misilsiz xidmətlərindən danışıb. O bildirib ki, yüz minlərlə insan Heydər Əliyevin Azərbaycana qayıdışını gözləyirdi. Heydər Əliyevi hakimiyətə çağırmaqla Azərbaycan xalqı ölkəmizi parçalanmaqdən vətəndaş mühərbiyəcəndən gerədi.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlu çıxış edərək deyib ki, YAP-ın yaranması mürəkkəb və çətin bir dövrə təsadüf edib. İyirmi beş il keçməsinə baxmayaraq, yene də çox mürəkkəb tarixi mərhələ yaşayıraq. 1994-ci il sentyabrın 20-də “Əsrin müqaviləsi” ne qədər böyük risklər altında imzalandısa, bu il sentyabrın 14-də imzalanan ve yeni əsrin yeni müqaviləsi kimi səciyyələndirilən saziş də bir o qədər mürəkkəb bir dövrde imzalandı. Ondan sonra yaranan siyasi-iqtisadi münasabələr iqtisadi müstəqilliyimizi təmin edəcək mühüm bir hadisə

Kimi tarixi yaddaşımızda qaldı.
Tədbirdə iştirak edən "91-lər"in üzvləri YAP-ın ötən 25 il-də Azərbaycan dövlətçiliyinin güclənməsinə, xalqımızın rı-fah halının yüksəlməsinə böyük töhfələrini qeyd ediblər. Na-tiqlər YAP-ın bu gün öz üzərinə düşən vəzifələrin öhdəsin-dən yüksək səviyyədə gəldiyini və müstəqil dövlətimizin da-ha da güclənməsinə var gücü ilə xidmət etdiyini vurğulayıb-lar.

“Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programı ilə bağlı müzakirələr aparılıb

Dövlət Programı Azərbaycan gənclərinin inkişafında yeni mərhələ olacaq

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı “Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programı ölkədə gənclər siyasetinin daha səmərəli həyata keçirilməsi istiqamətində atılan növbəti mühüm addımdır. Dövlət Programının məqsədi Azərbaycanda gənclər siyasetinin daha səmərəli həyata keçirilməsinə nail olmaq, cəmiyyətin bütün sahələrində gənclərin fəal iştirakına şərait yaratmaq, onların yaradıcı və innovativ potensialının üzə çıxarılmasını dəstəkləməkdir. Məqsəd, həmçinin gənc nəslin sağlamlığını qorumaq, gənclərin təhsil və məşğulluq məsələlərinə diqqəti artırmaq, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından səmərəli istifadə etmək, ölkədə könüllülük hərəkatını inkişaf etdirməkdir.

AZERTAC xəber verir ki, bu fi-kirlər Prezident İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamla təsdiq olunmuş “Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programı ilə bağlı oktyabrın 6-da Bakıda keçirilən müşavirədə səslənib. Dövlət və hökumət rəsmilərinin, gənclər təşkilatlarının nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən müşavirədə gənclər və idman naziri Azad Rəhimov Dövlət Programının əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib, sənəddə eks olunan bəndlərlə bağlı məlumat verib. Sənədin əməli dəyerinin çox yüksək olduğunu vurğulayan nazir bildirib ki, Dövlət Programının qəbul edilməsi ulu öndər Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu gənclər siyasetinin daha bir uğurudur. Azad Rəhimov deyib ki, həzirdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmizdə gənclər siyaseti uğurla davam etdirilir. Dövlət gənclər siyasetinin daha planlı şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan gəncliyi ilə bağlı iki dövlət programı qəbul edilərək uğurla icra olunub. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan gəncləri bir çox uğurlara imza atır, cəmiyyətdə fəal rol oynayırlar.

Nazir deyib ki, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” inkişaf Konsepsiyasına əsasən hazırlanın “Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programında növbəti beş il ərzində gənclər sahəsində əsas istiqamətlər öz ekşini tapıb. Gənclər və idman Nazirliyi programın icrasında müvafiq dövlət qurumları və təşkilatlar ilə birlikdə işləyəcək. Programın hazırlanmasında həm yerli gənclər təşkilatları,

həm beynəlxalq ekspertlər iştirak ediblər. Burada gənclərin inkişafı ilə bağlı bütün sahələr əhatə olunub. İnanırıq ki, beş ildən sonra bizim gənclərimiz daha bilikli, daha vətənpərvər olacaqlar, daha böyük nailiyətlər elde edəcəklər.

Gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev çıxışında yeni Dövlət Programının reallaşdırılmasına gənclər təşkilatlarının feal qoşulduqlarını bildirib. Qeyd edib ki, bu program əvvəlki dövlət programlarında elə olunan nailiyətlər üzərində qurulub. Yeni üçüncü Dövlət Programı neft kapitalının insan kapitalına çevriləməsi istiqamətində növbəti addımdır. Bu, Azərbaycan gənclərinin inkişafında yeni mərhələ olacaq.

İntiqam Babayev bildirib ki, əvvəlki dövlət programı çərçivəsində 675 tədbir keçirilib, orta hesabla iki minə yaxın gəncin mübadiləsi aparılıb. Yeni programda isə bu işlərin əhatə dairəsi daha da genişləndirilib. 11 bölmədən və 104 bənddən ibarət programda insan hüquqlarının qorunması, gender bərabərliyi, yeni texnologiyalar vasitəsilə Azərbaycan mədəniyyətinin, tarixinin gənclərə çatdırılması, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünya miqyasında təbliği, gənclərin sağlamlıqlarının qorunması kimi məsələlər yer alıb. Eləcə də regionlarda gənclər arasında yeni texnologiyaların tətbiqi məsəlesi ekinci tapıb. Həmçinin gənclərin sağlamlığı və məşğulluğu, gənclər siyasetinin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı bəndlər də programda yer alıb.

Sonra Milli Məclisin gənclər və idman komitəsinin sədri Fuad Murodov çıxış edərək bildirib ki, ölkədə gənclər siyasetinin təkmilləşdirilməsi sahəsində bir sira qanunverici aktlar qəbul edilib, hüquqi baza formalasdırılıb. Programda insan hüquqları sahəsində mühüm məqamların eks olunduğu deyən Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzərə müvəkkili Elmira Süleymanova sənədin əhəmiyyətindən danışıb.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Metin Kərimli bildirib ki, Dövlət Programında ən vacib məqamlardan biri gənclərin məşğullüğünün təmin edilməsidir. Gənclərin məşğullüğünün təminatı və onların sahibkarlıq sahəsində bilik və bacarıqlarının artırılması sahəsində mühüm layihələr həyata keçirilir. Bu işlərin davamı olaraq nazirlik tərəfindən yeni strategiya hazırlanıb.

Ekologiya və təbii sərvətlər na-

zirinin müavini Firdovsi Əliyev, Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Aynur Sofiyeva, Dini Qurumlar İş Üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov çıxış edərək “Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programının icrası ilə bağlı fikirlərini bildirib, təklifləri verilib.

Qeyd edilib ki, program gənclərin hərtərəfli inkişafı üçün şəraitin yaradılmasını, azərbaycanlıq və dövlətçilik prinsipləri əsasında vətəndaşlıq və vətənpərvərlik təriyəsinin gücləndirilməsi, müstəqilliyənin dərk edilməsi və dəyərləndirilməsi, gənclərin hərbi xidmətə həvəslenəndirilməsi və ordu sıralarına yola salınması mərasimlərinin yüksək səviyyədə keçirilməsi, o cümlədən milli qəhrəmanların gənclər arasında tanıdlaması onların bilikli olmasına və informasiya texnologiyaları mühitində inkişaf etməsini zəruri edir.

Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü qeyd edib ki, gənclərin yaradıcılığını, intellektual inkişafını stimullaşdırmaq və sağlam həyat tərzini təbliğ etmək üçün bütün sahələrdə gənc nəslin fəal iştirakına dəstək olmaq məsələsi gündəmə gelir. Gənclərin dini ekstremitizm və separatizm kimi tehlükəli və zərərlə təsirlərin altına düşməməsi üçün yeni iş formalarından istifadə etmək məsələləri qarşıda durur.

Yusuf Məmmədəliyev vurgulayıb ki, Dövlət Programının qəbul edilməsində əsas məqsəd ölkəmizdə gənclər siyasetinin daha səmərəli həyata keçirilməsinə nail olmaq və bütün sahələrdə gənclərin fəal iştirakına şərait yaratmaqdır. Bu istiqamətdə onların yaradıcılıq potensialının üzə çıxarılması ni dəstekləmek, gənc nəslin sağlamlığını qorumaq, hərbi idman oyunlarının keyfiyyəti və kütləviliyini artırmaq, gənclərin təhsil və məşğulluq məsələləri, o cümlədən Azərbaycan dilinin, tarixinin, me-

dəniyyətinin və incəsənətinin təbliğinə xidmət edən intellektual oyunların keçirilməsinə nail olmaq, müasir texnologiyalardan səmərəli istifadə etmək, gənclər arasında sahibkarlıq fəaliyyətini inkişaf etdirmək mühüm vəzifələrdir.

Şöbə müdürü deyib ki, müasir gənclək durmadan inkişaf edir və onların tələbatları, istəkləri də deyisir. Yeni Dövlət Programı qarşıya konkret və aydın vəzifələr qoyub. Biz çalışmalıyıq ki, gənclərimiz öz arzularını reallaşdırıbsınlar. Qarşıya qoyulan vəzifələri həyata keçirmək məqsədilə Dövlət Programı üzrə Tədbirlər Planı təsdiq edilib və dövlət qurumlarının adları göstərilməklə icra müddətəri müyyənləşib.

“Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə” Dövlət Programının icrasının gedisi nəzərət etmek və bu barede Azərbaycan Prezidentinə məlumat vermək Gənclər və idman Nazirliyi ilə yanışı, eyni zamanda, Prezident Administrasiyasının gənclər siyaseti və idman məsələləri şöbəsinə də tapşırılıb. Dövlət Programında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə Gənclər və idman Nazirliyi nəzdində dövlət orqanlarının bu sahəyə cavabdeh olan məsul şəxslərindən ibarət Əlaqələndirme Şurasının yaradılması məsələsinə də baxılmalıdır.

Bu məsələ tezlilik həllini tapdıqdan sonra Gənclər və idman Nazirliyinin Əlaqələndirme Şurası ilə birlikdə şəhər, rayon gənclər və idman idarələri reislərinin və gənclər təşkilatları sədrlərinin iştirakı ilə Dövlət Programına həsr olunmuş toplantılar keçirilməli, konkret Tədbirlər Planı təsdiq edilməli və icrasına başlanılmalıdır. Müzakirələrlə davam edən tədbirdə bir sıra təkliflər səslənib.

Sabunçuda YAP-in 25 illiyi münasibatılı növbəti tədbir keçirilib

YAP Sabunçu rayon təşkilatı Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illiyi münasibatılı səsli tədbirlərini davam etdirir.

Növbəti tədbir dünən YAP Sabunçu rayon təşkilatı, Sabunçu rayon gənclər və idman idarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Nardaran qəsəbəsində yerləşen 130 sayılı tam orta məktəbdə rayon məktəblilərinin 7-11-ci sınıf şagirdləri arasında şahmat və mini-futbol turnirlərinin final mərhələsinin keçirilməsi ilə başa çatıb.

Tədbirdə çıxış edən YAP Sabunçu rayon təşkilatının sədri Mehriban Abasquliyeva partiyanın yaranması tarixindən, eləcə də, yubiley münasibatılı keçiriləcək tədbirlərdən söz açıb. M. Abasquliyeva bildirib ki, Yeni Azərbaycan Parti-

yənləşdirdiyi siyasetə və bu xəttin layiqli davamçısı ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinə söyklənir.

M. Abasquliyeva, həmçinin, YAP-in siyasi-ictimai və ideoloji işlərlə yanaşı, kütləvi idman tədbirlərinin keçirilməsi işinə də dəstək verdiyini bildirib: "Partiyamız geləcək nəslin sağlam və vətənpərvər ruhda yetişməsi və dövlətin gənclər siyasetinə dəstək məqsədilə, ənənəvi olaraq, bu cür kütləvi idman tədbirləri təşkil edir".

Tədbirdə Sabunçu rayon gənclər və idman idarəsinin rəisi Rakif Əliyev, 130 sayılı tam orta məktəbin direktoru Ağayev Orucov və başqaları Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi inkişaf yolundan, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasetinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində qazanılan uğurlardan danışıblar.

Sonda turnirdə fərqlənən məktəblilər fəxri fərmanla təltif ediliblər.

R.HÜSEYNOVA

yasının yaradılmasının 25 illiyi müstəqil Azərbaycanın tarixində əhəmiyyətli hadisədir və Azərbaycanın bugünkü inkişafı, tərəqqisi hər bir Azerbaycan vətəndaşında və Yeni Azərbaycan Partiyasının hər bir üzvündə qurur hissi ya-

radır: "Yeni Azərbaycan Partiyası uğurlu fealiyyəti ilə dövlətin modernləşmə və yenileşmə siyasetinə dəstəyini təsdiqləyir. Bu gün inkişafın Azərbaycan modernlinin mövcudluğunun beynəlxalq səviyyədə təsdiqlənməsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin dahiyanə uzaqqorənliklə müey-

Yeni Azərbaycan Partiyası zamanın tələbi və xalqın istəyi ilə yaranıb

YAP Qusar rayon təşkilatının İncəsənət Məktəbi ərazi ilk partiya təşkilatında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibəti ilə tədbir keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Siyasi Şurasının üzvi, rayon təşkilatının sədri David İbrahimxəlilov Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma tarixi və Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafındakı rolundan danışıb.

D.İbrahimxəlilov bu gün siyasi mübarizələrlə dolu şərflü yol keçən Yeni Azərbaycan Partiyasının Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi siyasetin avangard qüvvəsi kimi xalqımızın həyatında mühüm rol oynadığını qeyd edib: "Yeni Azərbaycan Partiyası zamanın tələbi, xalqın istəyi ilə yaranan partiyadır. Partiyanın qısa müddədə ümumxalq partiyasına çevrilmesi uğurlu siyasetə əsaslanır. Yarandığı gündən dövləte, xalqa xidməti fealiyyətinin əsasında saxlayan YAP bu gün nəinki ölkənin, eləcə də, regionun aparıcı siyasi təşkilatıdır. Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında bu gün 700 mindən artıq yaxın üzvün birləşməsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarına sedaqqətin, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasetin gələcəyinə inamın göstəricisidir".

Rayon təşkilatının sədri bildirib ki, YAP-in Ulu Öndərin parlaq ideyalarının daşıyıcısı kimi, cəmiyyətdə aparıcı rolü gündən-güne möhkəmlənməkdədir. Bu gün Ümummilli Liderin əsasını qoymuş inkişaf siyaseti Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir və Azərbaycan dünya miqyasında, mütəmadi olaraq, tərəqqi edən nüfuzlu, güclü və müasir dövlət kimi tanınır.

Tədbirdə iştirak edən YAP Qusar rayon təşkilatının sədri müavini Nadirşah Şirinov, rayon qadınlar şurasının sədr müavini Neva Abdurrahmanova və İncəsənət Məktəbi ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Reyhan Bağışova və digərləri çıxış edərək, YAP-in yaradılmasından öten dövr ərzində zəngin inkişaf yol keçidiyi söyleyərək, bu gün Ümummilli Lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin yorulmaz və məqsədyönlü fealiyyəti sayəsində ölkənin ictimai-siyasi həyatında nüfuzunun daha da artdığını vurgulayıblar.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

zamız isə müəkəmməldir. Bu gün Azərbaycan gənclər siyaseti artıq dünya miqyasında model olaraq tanınır. Təsadüfü deyil ki, 2014-cü ilde BMT xətti ilə ilk Qlobal Gənclər Siyaseti Forumu Azərbaycanda keçirildi. Bu nailiyyətlər həm ölkə rəhbərliyinin apardığı uğurlu siyaset, həm də Azərbaycandakı ictimai-siyasi stabillik, daimi inkişaf və eyni zamanda gənclər siyaseti sahəsindəki uğurlarımızın nəticələridir".

Nazir müavini: "Ölkəmizdə gənclər siyasetinin yeni mərhələsinin təməli qoyulub"

"**A**zərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramı bu sahədə sayca 3-cü Dövlət Proqramıdır. Bu proqram "2015-2025-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin inkişaf Strategiyası" və "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyası çərçivəsində qəbul edilib. Yeni Dövlət Proqramı 11 bölmə, 104 bənddən ibarətdir. SIA-nın məlumatına görə, bunu jurnalistlərə açıqlamasında gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev deyib. Onun sözlərinə görə, keçən Dövlət Proqramlarında əldə olunan uğurlar və neticələr müvafiq olaraq "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramında yeni formatda bir çox istiqamətlər, bəndlər öz əksini təpib: "Məsələn insan hüquqları, gender bərabərliyi, ekologiya ilə bağlı bundan əvvəlki proqramda ayrı-ayrı bəndlər var idi. Yeni proqramda isə bu istiqamətlərlə bağlı artıq ayrıca bölmə var. Informasiya texnologiyaları sahəsi müasir dövrün tələbidir. Dövlət Proqramında texnologiyalar vasitəsilə gəncliyimizə tarixi-

mizi, mədəni irsimizi çatdırmaq, dünya miqyasında Azərbaycan həqiqətlərini, regionlarda gənclərimiz arasında yeni texnologiyaları təbliğ etmək və onların bu sahədə biliklərə yiyələnməsinə şərait yaratmaq kimi məqamlar əksini təpib. Keçən Dövlət Proqramlarında da gənclərin sağlamlıqları ilə bağlı bölmələr var idi. Bu proqramda isə artıq yeni məqamlar var. Psixi sağlamlıq, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan gənclər və həssas qruplarla işin gücləndirilməsi və s. bu sahəyə aiddir".

Nazir müavini vurğulayıb ki, Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramında gənclər siyasetinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində bəndlər de öz əksini təpib: "Gənclər siyaseti sahəsində müvafiq təcrübənin artırılması, kadr potensialının gücləndirilməsi, xüsusi olaraq gənclər siyaseti sahəsində çalışacaq mütəxəssislərin hazırlanması nəzərdə tutulur. Yeni Dövlət Proqramı ilə ölkəmizdə gənclər siyasetinin keyfiyyəcə yeni mərhələsinin təməli qoyulub. Ölkəmizdə mövcud ənənələr var. Qanunvericilik ba-

7 oktyabr 2017-ci il

Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında yeni sazış ikitərəfli münasibətlərdə yeni sahifə açacaq

Milli Məclisin deputati, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Miqrasiya, qacqınlar və məcburi köçkünlər üzrə komitəsinin sədri Sahibe Qafarovanın yap.org.az-a müsahibəsi

- *Sahibe xanım, son dövrlər bəzi "beynəlxalq təşkilatlar"ın Azərbaycana qarşı "qara piar" kampaniyası apardıqlarını müşahidə etməkdəyik. Sizə, bu nə ilə bağlıdır?*

- Azərbaycan müstəqil dövlətdir və özünün möhkəm əsaslara malik müstəqil hüquq sistemi mövcuddur. Müstəqillik illərində Azərbaycan sürətlə inkişaf edib. Azərbaycan yüksək iqtisadi inkişaf tempinə malik, əhalinin sosial müdafiəsinin təmin olunduğu demokratik ölkədir. Ölkəmizdə insan hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində çox möhkəm hüquqi baza mövcuddur. Azərbaycan qanunvericiliyi tamamilə Avropada mövcud olan qanunlara uyğunlaşdırılıb, qanunların icra mexanizmleri təkmilləşdirilib. Ölkə əhalisinin 70 faizindən çoxu internet istifadəcisidir və birbaşa olaraq dövlət tərəfindən bütün şəhər və qəsəbələrə genişzolaqlı internet çəkilib, ucqar kəndlərdə belə internetdən azad şəkildə istifadə olunur. Azərbaycanda söz və metbuat azadlığı təmin olunub, kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət tərəfindən ciddi dəstək göstərilir. Həmçinin, vətəndaşların sərbəst toplaşmaq azadlığı tam təmin olunur və bununla bağlı çox mütərəqqi qanun qəbul olunub. Yeni sadalananlar bir da ha o reallığı ortaya qoyur ki, Azərbaycan müstəqil, demokratik ölkə olaraq öz inkişafını davam etdirir və bu məsələlərlə bağlı Azərbaycana qarşı hər hansı irad tutmaq, təqnid etmək yumşaq şəkildə deşək, ədalətsizlikdir. Belə olduğu təqdirdə, Azərbaycana qarşı qarapair kampaniyalarına səbəb nədir?

Əslində biz ölkəmizə qarşı qərəzli münasibətin səbəblərini çox yaxşı bilirik. Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev də oktyabrın 4-də Avropa İttifaqının Brüsseldə akreditə olunmuş səfirlərinin daxil olduğu Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komi-

təsinin nümayəndə heyətini qəbul edərkən bununla bağlı fikirlərini ifadə edərək Azərbaycana qarşı şəhər - böhtan kampaniyasının səbəbələrini izah etdi. Cənab Prezident dedi ki, bizim inkişafımıza sevinməyən və ya Azərbaycanda hökmərliq etmək arzusunda olan müəyyən dairelər ölkəmizi gözden salmağa çalışırlar. Bunun səbəbələrindən biri erməni lobbisi və diasporudur ki, o, Qərbdə böyük siyasi, içtimai və media köklərinə malikdir. Qarayaxmanın böyük hissəsi onların payına düşür. Digər tərəfdən, müəyyən QHT-lər,

təqil siyaset həyata keçirir və istenilən situasiyada yalnız Azərbaycan xalqının və dövlətinin maraqlarından çıxış edir. Dövlətimizin başçısı dünyanın siyasi təleyinini hell edən və bu kontekstdə çox vacib paya sahib olan qurumlarda ölkəmizin təleyüklü məsələlərinin qaldırılmasına və onun həllinə nail olmaq üçün ciddi iş aparır. Azərbaycan istəniləndə təşkilatın fealiyyətini beynəlxalq hüquq principlərinə uyğun qurmasının, ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə olunmasının yolverilməziyyətinin, tərəfdarı kimi çıxış edir. Avropa Şurasına üzv olduğu öten 16 iləndə də artıq dövr ərzində də Azərbaycan təşkilat qarşısında bütün öhdəliklərini uğurla yerinə yetirib. Eyni zamanda, Azərbaycan öz tarixi, mədəni dəyərləri ilə, Avropa ailəsinin zenginləşməsine, mühüm təşəbbüsleri ilə təşkilatın daha effektiv fealiyyət göstərməsinə töhfəsini verib.

Buna baxmayaraq, müxtəlif vaxtlarda qurumu temsil edən bəzi parlamentarilərin, o cümlədən, rəhbər strukturlarında təmsil olunan siyasetçilərin dilindən ölkəmizlə bağlı obyekтивlikdən uzaq, ölkəmizdəki mövcud inkişaf tendensiyalarını eks etdirməyən, qərəzli yanaşmalar olmuşdur. Eyni zamanda, biz quruma üzv olarkən, AŞ-nin Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasına hər hansı formada dəstək verəcəyi düşünürük. Amma öten illər ərzində bununla bağlı təsirli addimlərin da atıldığı müshahidə etmemişik. Əksinə, demokratik yolla inkişaf edən Azərbaycana qarşı həyata keçirilən təzyiq kampaniyaları fonunda ölkəde keçirilən bütün seçkilerin saxtalaşdırıldı, siyasetçilərin, deputatların parlamentdə qətlə yetirildiyi, terrorizmin rəsmi siyaset seviyəsində qəbul edildiyi, digər dövlətin ərazisini işğal etmiş və soyqırımı töretdi Ermənistən isə AŞPA-dakı müəyyən qruplar tərəfindən sanki himaya olunur, onlara qarşı loyal münasibət sərgilənir. Son vaxtlar isə AŞ-nin bəzi rəsmiləri Azərbaycana qarşı sanksiyaların tətbiq ediləcəyi ilə bize hədəleyirlər. Əlbette, bütün bunlar Azərbaycan cəmiyyətində haqlı narazılıq, qıraq yaradır. Prezident İlham Əliyevin də Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyəti ilə görüşdə vurğuladığı kimi, hazırda Azərbaycanda Avropa Şurası ilə bağlı içtimai rəy o qədər də müsbət deyil və bunun obyekтив səbəblərini bayaq sadaladıq. Bununla belə, hesab edirəm ki, ölkəmizə qarşı istənilən təzyiq üsulları ilə ölkəmizə təsir etmək, onun müstəqil xarici siyasetinə müdaxilə etmək cəhdəri əbəsdir və heç bir neticə verməyəcək. Azərbaycan cəmiyyəti və dövləti ölkəmizə qarşı ədalətsiz, qərəzli mövqeyi heç vaxt qəbul etməyəcək.

- *Siz Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı məsələlərə də toxundunuz. Prezident İlham Əliyev də Avropa İttifaqına üzv ölkələri təmsil edən səfirlər Azərbaycanla qurum arasında əla-*

faqının Brüsseldə akkreditə olunmuş səfirlərinin daxil olduğu Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyətini qəbul edərək Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövcud durum haqqında məlumat verdi. Siz münaqişənin həlli ilə bağlı aparılan danışqlarda hazırlığı situasiyani necə qiymətləndirirsınız?

- Ermənistən dövlət seviyyəsində terroru destəkləyen ölkədir. Bu gün Ermənistəndə hakimiyətde olan insanlar vaxtılı Qarabağda minlərlə azərbaycanlı qətəle yetirən səhra komandirləridir. Serj Sarkisyan yüzlərlə azərbaycanlı qadın, uşaq və yaşının öldürülüyü Xocalı qətləyində şəxsən iştirakı barədə özü müsahibə verib. Ermənilər həmişə ən çirkin terror üsullarına əl ataraq, öz milli kimliklərini, niyyətlərini ortaya qoyublar. Amma ən ağırdıcısı odur ki, bu kimi cəhdərdə uşaqları, qadınları hədəfə götürürler. Bu isə bir daha onu göstərir ki, ermənilər uzunmüddət Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı siyasetindən bu gün də əl çəkmir və hər fürsətdə irəqi, bütün beynəlxalq hüquqi sənədlərə, eyni zamanda, bölgədə sülhün temin olunmasına yönəlmış cəhdlərə zidd olan bu kimi təxribatları təkrarlayırlar. Ermənistən terrorcu rəhbərliyinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində iştirakı da imitatit xarakterlidir. İrəvan hakimiyəti maksimum səy göstərir ki, münaqişə dondurulmuş qalsın, status-kvodavam etsin. Lakin Azərbaycan heç vaxt buna imkan verməyəcək. Münaqişənin beynəlxalq norma və prinsipləri, dövlətlərin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli bu gün Azərbaycan dövlətinin ən ümədə məqsədir və Azərbaycan ərazi bütövlüyü mütləq bərpa olunacaq, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər işğal olunmuş ərazilərimizde suveren hüquqları bərpa olunacaq. Prezident, Ali Baş komandan İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, Azərbaycan tarixən ona məsus olan torpaqlarda ikinci qondarma erməni dövlətinin yaradılmasına razılıq verməyəcək. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalı, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə əməl edilməli, Ermənistən işğalçı qüvvələri işğal olunmuş bütün ərazilərdən qeyd-şərtsiz çıxarılmalıdır.

- Sahibe xanım, yeri gəlmişkən, sözügedən görüşdə əsas müzakirə olunan məsələlərən biri də Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında münasibətlərin genişləndirilməsi oldu. Həmin görüşdə həm dövlətimizin başçısı İlham Əliyev, həm də Avropa İttifaqına üzv ölkələri təmsil edən səfirlər Azərbaycanla qurum arasında əla-

qələrlə bağlı müsbət fikirlər səsləndirdilər. Siz bu əməkdaşlığın perspektivlərini necə görürsünüz?

- Möhtərem Prezidentimizin də qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə tərəfdəşligin inkişafına böyük əhəmiyyət verir. Qurumla əlaqələrimiz coxşaxəlidir və müxtəlif istiqamətləri əhatə edir. Al-ile ölkəmiz arasında müxtəlif dövrlərdə siyasi əlaqələr, ölkəmizin demokratik inkişafı, energetika, nəqliyyat, təhlükəsizlik, humanitar, təhsil, mədəniyyət, multikulturalizm ilə bağlı məsələlər etrafında səmərəli müzakirələr aparılıb. Avropa İttifaqı Azərbaycanın esas ticaret tərəfdasıdır. Azərbaycan Avropa İttifaqı məkanında əsas enerji təchizatçılarından biridir və ölkəmiz etibarlı rolu daim yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycan dünyada böyük enerji ehtiyatları, şaxələndirilmiş ixrac potensialı olan olan ölkə kimi tanınır. Bu gün Avropa İttifaqının üzvü olan bəzi ölkələr üçün enerji ballansında Azərbaycan nefti 25-30 faiz təşkil edir. Həmçinin, Al-ye üzv ölkələrin eterji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında da Azərbaycanın iştirakı əhəmiyyətli hesab olunur. Bunlarla yanaşı, bildiyimiz kimi, Azərbaycan mühüm coğrafi mövqeyə malikdir və Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan neqliyyat layihələri Avropa məkanı üçün böyük önəmə malikdir. Xüsusilə, Şərqi-Qərb Nəqliyyat Dəhlizi Asiya ilə Avropa arasında bir köprü rolunu oynayacaq ki, burada da Azərbaycanın təfhələri misilsizdir.

Diger tərəfdən, Azərbaycan Avropa İttifaqına üzv ölkələrlə ikitərəfli əlaqələrin inkişafına böyük maraq göstərir və bu istiqamətdə də ciddi nailiyyətlərin qazanıldığı şübhəsizdir. Avropa İttifaqına üzv olan ölkələrin üçdəbirindən çoxu ilə Azərbaycanın strateji tərəfdəşlik münasibətləri mövcuddur.

Bildiyimiz kimi, hazırda ölkəmizlə qurum arasında tərəfdəşlikdə dair yeni sənədin üzərində fəal danışqlar aparılır və hesab edirəm ki, bu danışqların uğurla neticələnməsi və yeni sazişin imzalanması Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında münasibətlərdə yeni mərhələnin əsasını qoyacaq, yeni sahifə açacaq. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev də qeyd edib ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə münasibətlərde yeni bir sahifənən açılmasını etmək isteyir. Əlbətə ki, mühüm geostrateji mövqeyi, regionun lider dövləti olması etibarilə, həmçinin, enerji təhlükəsizliyinə vacib təfhələri, geniş iqtisadi potensialı, demokratiya yolunda atlığı qətiyyətli addimları və əldə etdiyi nailiyyətləri baxımdan Azərbaycanla əlaqələrin inkişafı Avropa İttifaqı üçün de mühüm əhəmiyyət kəsb edir və quruma rəhbərlik edən şəxslərin Azərbaycanın əhəmiyyəti ilə bağlı çoxsaylı bəyanatları da bunu bir daha təsdiq edir.

Tərtərdə YAP-in 25 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər davam edir

can Partiyası 25 il ərzində böyük inkişaf yolu keçib. YAP üzvləri ölkənin ictimai-siyasi proseslərində fəal iştirak edir. Ümummilli Liderin əsasını qoymuş siyasi kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir və məqsədönlü siyasetin nəticəsinə hazırlaşdırıb.

YAP-in özəklərindən olan ilk təşkilatlar da özlərində birləşdirdikləri YAP üzvlərini, fəaliyyətdə olduqları ərazilərdə sosial-iqtisadi məsələlərin həlli, partiyamızın yaradıcısı Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarının və partiyamızın Sədri, Prezident İlham Əliyevin çıxış və nitqlərindən irəli gələn vəzifələrin geniş kürək içərisində təbliği işlərini on planlaşdırıblar".

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar YAP Tərtər rayon təşkilatının Səhələbad, Qaynaq, Yuxarı Qapaklı ərazi ilk partiya təşkilatlarında keçirilən tədbirlərdə Səhələbad ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Xeyal Aslanov, rayon şura üzvü Ədalet Məmmədov, YAP fəallarından Baxşeyi Aslanov, Səbuhi İbrahimov, Qaynaq ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Məzahir Süleymanov, şura üzvü Zahid İbrahimov, YAP fəallarından Yaşar Mirzəyev, Cəmilə Abdullayeva, Sevda Əvəzova, Balayar Əliyev, Yuxarı Qapaklı ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Azər Cabbarov, YAP fəallarından Rəfayil Abbasov, Nailə Babayeva, Arzu Zeynalova və Arzu İsmayılova çıxış edərək bildiriblər ki, YAP-in yaranması müasir tariximizin en mühüm ictimai-siyasi hadisələrindəndir. Çıxış edənlər, onu da vurğulayıblar ki, YAP tarixi zərurətdən yaranaraq, qısa zaman kesiyində ümumxalq partiyaya çevrildi: "Yarananlığı dövrən bu günə qədər Yeni Azərbay-

Cıxışlarda qəti şəkildə o fikir vurğulanıb ki, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında müüm rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyası və onun yerli təşkilatları öz fəaliyyətlərini müstəqil Azərbaycan dövlətinin daha da qüdrətlenmesi üçün partiya üzvlərini və tərəfdarlarını, ölkə Prezidenti, partiyamızın Sədri Cənab İlham Əliyevin etrafında six birleşdirməklə öz partiya məsuliyyətini artıracaqdır.

R. HÜSEYNOVA

Xaçmazda YAP-in 25 illiyi silsilə tədbirlərlə qeyd olunur

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25 illiyi münasibəti ilə partyanın Xaçmaz rayon təşkilatında silsilə tədbirlər keçirilir. Növbəti belə tədbir YAP Xaçmaz rayon təşkilatının nəzdində fəaliyyət göstəren Heydər Əliyev adına İdeoloji Mərkəzdə reallaşdırıb.

Yığıncağı giriş sözü ilə YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri müavini Abasyar Heydərov açaraq, partyanın yaranma tarixinən və 25 ilər eldə etdiyi naliyyətlər barədə geniş məlumat verib.

Tədbirdə "Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması zamanın tələbi idi" mövzusunda

İdeoloji Mərkəzin direktoru Cavad Mehmanov, "Yeni Azərbaycan Partiyası xalqın partiyasıdır", Susay ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Amil Rəhimov və başqaları çıxış edərək, YAP-in yaranması və inkişafı tarixindən, partyanın müasir Azərbaycanın həyatında oynadığı roldan danışdırıb. Sonda Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarına keçmiş bir qrup gəncə vəsiqələr və eyni zamanda, Qaradağ rayonunun ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə, bir qrup partiya fəaliyətçisi fəxri fərmanlar və hədiyyələr təqdim edilib.

RƏFIQƏ

Daşkəsəndə YAP-in yaranmasının 25-ci ildönümü ilə bağlı tədbirlər keçirilib

Dünən YAP Daşkəsən rayon təşkilatının tədbirlər planına uyğun olaraq, bu gün YAP Daşkəsən rayon təşkilatı rayonun Bayan kənd ərazi, M.Mustafayev adına ilk partiya təşkilatı və Bayan kənd ümumi orta məktəbin ilk partiya təşkilatlarında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illiyinə həsr olunmuş görüşlər keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Daşkəsən rayon təşkilatının genclər birliyinin sədri Elşən Aliyev qeyd etdi ki, partyanın yaranmasının 25 illiyi, ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, Daşkəsən rayonunda da geniş tədbirlərlə müşayiət olunur. E. Aliyev ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı qüvvə olan Yeni Azərbaycan Partiyasının öten müddət ərzində bir çox uğurlara imza atıldığı, partyanın yaradıcısı olan Böyük Öndər

Heydər Əliyevin çətin günlərdə xalqımızla bir olduğunu söyləyib.

Bayan kənd ərazi ilk partiya təşkilatının sədri müavini Nüreddin Qasimov, M.Mustafayev adına ilk partiya təşkilatının sədri Telman Vəliyev Bayan kənd ümumi orta məktəbin ilk partiya təşkilatının üzvü, partiya fəali, məktəbin müəllimi Hüseyn Ağayev və başqaları YAP-in keçdiyi zəngin və şərəflə tarixə qisa nəzər salaraq, bildiriblər ki, YAP 25 il ərzində çətin və şərəflə yollardan keçərək, bu gün Azərbaycanın ən güclü partiyası kimi formalaşıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 25 il önce, uzaqqorənlikle qeyd etdiyi kimi, Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu gününün və gələcəyin partiyasıdır.

R.KAMALQIZI

YAP-in 25 illik yubileyi Gəncədə silsilə tədbirlərlə qeyd edilir

Gəncə şəhərində Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25 illik yubileyi ilə bağlı silsilə tədbirlərin keçirilməsi davam edir. Dünən YAP Gəncə şəhər təşkilatının dəstəyi və təşkilatçılığı ilə Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən universitetlərdə genclərlə görüşlər keçirilib.

AMEA-nın müxbir üzvü, ADAU-nun rektoru, professor İbrahim Cəfərov, YAP Gəncə şəhər təşkilatının sədri, millet vəkili Naqif Həmzəyev, GDU-nun prorektoru, millet vəkili Pervin Kərimzadə, dosent İsfəndiyar Alverdiyev, genclərdən Nəriman Verdiyeva, Yunus Abarəliyev və digərləri çıxış edərək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin yaratdığı Yeni Azərbaycan Partiyasının keçdiyi 25 illik tari-

xi yoldan, partyanın hakim siyasi təşkilat kimi fəaliyyəti dövründə Azərbaycan dövlətinin dəha da qüdrətlenməsi, sosial-iqtisadi və siyasi-mədəni həyatımızda əldə olunan misilsiz uğurlu nəticələrin bu gün partyanın Sədri, Prezident İlham Əliyevin apardığı daxili və xarici siyaset nəticəsində yeni-yeni uğurlara yol açmasından danışıblar. Ulu Öndər Heydər Əliyevin genclərlə bağlı siyasetinin müasir gənclik üçün dəyərlə töhfə olduğunu xüsusi ilə vurğulanıb.

Görüşlər partiya sıralarına qəbul edilən bir qrup gəncə üzvlük vəsiqələri təqdim olunması ilə davam edib.

R.NURƏDDİNÖĞLU

7 oktyabr 2017-ci il

“25 il ərzində müstəqilliyimizlə birgə addımlayan Yeni Azərbaycan Partiyası”

Müstəqil Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında tarixi xidmətləri olan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 25-ci ildönümü münasibətə Şəmkir rayon Regional Mədəniyyət və Turizm İdəresi ilk partiya təşkilatında geniş tədbir keçirilib.

Şəmkir rayon Ə.Cavad adına Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbiri giriş sözü ilə açan Şəmkir rayon Regional Mədəniyyət və Turizm İdəresi ilk partiya təşkilatının sədri Cavanşir Pirverdiyev bildirdi ki, YAP 1992-ci ilin məhz bu günündə yaradılıb. O, YAP-in önemindən bəhs edərək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan üçün etdiklərindən də danışıb. Qeyd edib ki, partyanın yaranması həmin dövrün siyasi proseslerinin gərgin olduğunu, ölkənin uğuruma yuvarlandığı bir zamana təsadüf

edirdi: "Bu dövrdə xalq ölkənin məhv olmaması üçün çıxış yolu axtarır. Ümmükmilli Liderin bir siyasetçi kimi təcrübəsi və hadisələre uzaqgören yanaşma tarzi, daim milli maraqlarımızdan çıxış etməsi, qisa müddət ərzində, müdrik siyasetçinin etrafına on minlərlə insanı topladı və Yeni Azərbaycan Partiyası adlı yeni siyasi partiya yarandı".

Daha sonra digər çıxış

edən natiqlər partyanın ictimai həyatdakı rolundan danışaraq, müsəris Azərbaycan gəncliyinin partiya səralarında ölkə başçısı, YAP-in Sədri, Prezident İlham Əliyevin daxili və xarici siyasetini ürəkdən bəyəndiklərini, partiya üzvü olaraq, onun etrafında six birləşməklə nümayiş etdirdiklərini bildiriblər.

R.HÜSEYNOVA

Çingiz Qənizadə: Bu gün Avropanın Azərbaycana daha çox ehtiyacı var

Prezident İlham Əliyevin Avropa İttifaqının Brüsseldə akreditə olunmuş səfirlərinin daxil olduğu Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Təhlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyəti ilə görüşündə çıxış bir neçə gün bundan əvvəl Nyu-Yorkda BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiya-sindən cəmi 72-ci sessiyasının bir növ davamıdır.

Bu fikri AZERTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Çingiz Qənizadə bildirib. Çingiz Qənizadə qeyd edib ki, dövlətimizin başçısı görüşdə Avropa İttifaqı Şurasının nümayəndələri qarşısında bugünkü Azərbaycan reallığını ortaya qoydu. Həmçinin bəzi beynəlxalq təşkilatların Azərbaycana yanaşmasında beynəlxalq hüquq normalarına uyğun gəlmeyən ikili standartların olmasına onların diqqətinə çatdırıldı. Prezident İlham Əliyev onlara bir

daha izah etdi ki, bu gün Azərbaycanın Avropana deyil, Avropanın Azərbaycana da haçox ehtiyacı var. Avropa İttifaqı ilə tərəfdəşliqlə yanaşı, Azərbaycan bu təşkilatın üzv olan ölkələrin təxminen üçde biri ilə əməkdaşlıq edir. Bu gün Avropa İttifaqının üzvü olan bəzi ölkələr üçün enerji balansında Azərbaycan nefti 25-30 faiz təşkil edir. Azərbaycandan təbii qazın Avropa bazarlarına neqəl edilməsi layihəsi hazırda Avropanın enerji gündəliyində duran en vacib məsələlərdəndir.

"Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsi ölkəmizin Avropanın aparıcı qüvvə olduğunu bariz nümunəsidir. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Avropanın dəhaçox qaza ehtiyacı olacaq. Bu, məsələnin iqtisadi tərifidir. Bununla yanaşı, dəmir yolu infrastrukturunun modernləşdirilməsi, nəqliyyat sektorunun diqqətinə çatdırıldı.

nun inkişafı və dəmir yolunda aparılan işləhatlar Azərbaycanı vacib regional nəqliyyat mərkəzinə çevirmək üçün bir hədəfdir. Bütün bunların Yaxın Şərqi və Uzak Şərqi qədər çatdırılması təbii ki, həm Avropanın, həm də dəmir yolu mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın geosiyasi məkanını da onların diqqətinə çatdırıldı.

"Görüşdə dövlətimizin başçısı həqiqi olaraq qeyd etdi ki, Dağlıq Qarabağla bağlı status-kvonun saxlanılmasında, bu problemin həll olunmamasında beynəlxalq təşkilatların bu cür yanaşması bizi qane etmirmə və günahkar yənə də beynəlxalq təşkilat-

Göyçayda YAP-nın 25 illiyi ilə bağlı növbəti tədbir keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası 25 illiyi ilə əlaqədar Göyçay rayon təşkilatının təşkil etdiyi silsilə tədbirlərdən biri olan "Azərbaycan gəncliyinin gələcək fəaliyyət programı Heydər Əliyev ideyalarından güc alır" mövzusunda olan tədbir keçirilib. Göyçay Gənclər Mərkəzində keçirilən tədbirdə YAP Göyçay rayon təşkilatının sədri S.Şükürov, rayon təşkilatının gənclər birliliyinin sədri A.Nəbiyeva YAP Göyçay rayon təşkilatının məsul işçiləri və rayonun fəal gəncləri iştirak ediblər.

S. Şükürov Yeni Azərbaycan Partiyasının ümum-

milli partiya olduğunu, Azərbaycanın həyatında mühüm rol oynadığını, bu gün bu şərəfin və qururun hər kəs tərəfindən yaşandığını qeyd edib. YAP-in təkcə partiya üzvlərinin deyil, həm də qəlbə hər zaman vətəne sədəqət, sevgi ilə dolu olan hər kəsin partiyası olduğunu bildirib. Natiq Yeni Azərbaycan Partiyasının Azərbaycanda siyasi əqidənin əsasını qoymuş olduğunu, təsis olunduandan sonra bütün siyasi qüvvələri birləşdirdiyini, ölkədə siyasi stabillik yaratdığını, Azərbaycanı çətin dövrlərdə parçalanmadan xilas etdiyini və ölkəmizin inkişafına misilsiz töhfə ver-

RƏFİQƏ

diyini vurğulayıb. A.Nəbiyeva, fəal gənc-lərden C.İsmayılov, Ə.Ozimov, N.Əbişova, K.Usubo-va və başqaları çıxış edərək, partiyanın gəncliyin inkişafı üçün uğurlu fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdıraraq, YAP-in sıralarında gənclərin kifayət qədər yüksək səviyyədə təmsil olunduqlarını söyləyiblər. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hər zaman gənclərə xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşdığını və bu siyasetin YAP Sədri və ölkə Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdiriləcəkini bildiriblər.

Balanslaşdırılmış xarici siyaset yürüdən Azərbaycan, bütün beynəlxalq və regional münasibətlərdə beynəlxalq norma və prinsiplərə əsaslanaraq dövlətlər və təşkilatlarla bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq və qarşılıqlı hör-mətə əsaslanan əlaqələrə üstünlük verir. Belə əməkdaşlığın inkişafı istiqamətində Azərbaycanın böyük diqqət ayırdığı nüfuzlu təşkilatlardan biri Avropa İttifaqıdır və Avropa İttifaqı tərəfindən irəli sürülmüş Vahid Avropa Birliyi formulu Azərbaycan üçün çox önəmlidir. Təəssüflər ol-sun ki, bu vaxta qədər Azərbaycana qarşı ədalətsiz mövqə nümayiş etdi-rən, ikili standartlar yanaşması kimi münasibət sərgiləyən beynəlxalq təşkilatlar da var. Hazırda Avropanı separatizm öz cənginə aldığı bir za-manda, muxtar vilayətlərin müstəqillik meyillərinin artlığı, qanunsuz, yəni beynəlxalq hüquq normalarına və konstitusiyaya zidd referendum-larin və aksiyaların tügən etdiyi bir dönmədə, Qərb bu vaxtadək Azərbaycana qarşı ədalətsiz davrandığını çox yaxşı başa düşür. Çünkü dünyadan müxtəlif ölkələrində separatizmə laqeyd münasibəti, bir çox hallarda dövlətlərin ərazi bütövlüyünə etinəzliq göstərilməsi öz fəsadlarını ver-məyə başladı və hadisələr daha çox Avropa ölkələri daxilində cərəyan edir. Hətta bu hadisələr kataklizmlərə start kimi dəyərləndirilir.

AŞPA-nın Azərbaycana qarşı qərəzi...

Bu təşkilatın üzvü olsa da, olmasa da, artıq Azərbaycan beynəlxalq aləmdə demokratik, dünyəvi dövlət kimi tanınır və qəbul olunur

Aydın Mirzəzadə: "Azərbaycan, onsuz da AŞPA-sız da demokratik, güclü və nüfuzlu bir ölkə qura biləcək"

Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqının Brüsseldə akkredite olunmuş səfirlərinin daxil olduğu Avropa İttifaqı Şurasının Siyasi və Tehlükəsizlik Komitesinin nümayəndə heyetini qəbul edərkən etdiyi çıxış və bu qurumla Azərbaycanın münasibətlərinə dair geniş fikir bildirmesi, bu gün dünya ictimaiyyətinin diqqətindədir. Məsələyə münasibət bildirərkən millət vəkili Aydin Mirzəzadə Azərbaycanın özünün müstəqil daxili və xarici siyaseti ile beynəlxalq birlikdə çox nüfuzlu bir yer tutduğunu bildirdi: "Azərbaycanda iqtisadiyyat inkişaf edir, insan hüquq və azadlıqları təmin olunur, dinamik inkişafın uğurlu modeli tətbiq edilir: "Azərbaycan bu gün regionun və Avropanın taleyinə ciddi təsir edən bir sıra regional iqtisadi layihələrin təşəbbüskarıdır və bu da Avropa ölkələri tərəfindən dəsteklənir. Bu, Ermənistən Azərbaycan torpaqlarının bir hissəsinə işğal etdiyi bir şəraitdə baş verir. İşğal siyasetinin həle də davam etməsində Avropa da məsuliyyət daşıyır. Bele hallarda işgalçi ölkəyə sanksiyalar tətbiq edilir və beynəlxalq hüquq işləyir. Ermənistən beynəlxalq hüquq kubud şəkildə pozmasına baxmayaq, onun hərəketlərinə göz yumulur və Avropa, sözün həqiqi mənasında, ikili standart tətbiq edir. Bir situasiyaya bir münasibət, digər situasiyaya isə tamam başqa münasibət, Nümayəndə heyəti ile görüşündə Cənab Prezidentin Ermənistən Azərbaycana hərbi təcavüzünün ağır nəticələri barədə məlumat verməsi, Ermənistən bu gün Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıtmaması fikirlərini səsləndirməsi, əslində, Avropanın bu məsələyə soyuq yanaşmasının göstəricisi kimi qəbul edile bilər".

A.Mirzəzadə onu da bildirib ki, hər ölkədə situasiya fərqlidir, hər ölkənin özüne məxsus problemləri var: "Bu, nəzəre alınmaya bilməz. Azərbaycanın bu uğurlarının Avropada bəzi dairelərin qəbul etməməsi və açıq-aşkar qərəzlə anti-Azərbaycan kampanyaları aparmasının yolverməzliyi bir

daha diqqətə çatdırılır. Azərbaycanın Avropa Şurasından uzaqlaşdırılmasına dair təşkilatın baş katibi T.Yaqlandin səlahiyyət çərçivəsindən kənara çıxaraq, bayanat verməsi, əlbəttə ki, Avropa ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlərə təsir etməyə bilməz. Azərbaycan Prezidenti bildirdi ki, Azərbaycan ictimaiyyətinin, buna dair çox ciddi mesajları var. Azərbaycan Avropa Şurasından çıxarsa, bundan nə itirəcək, nə qazanacaq? Yeni Azərbaycan, onsuz da AŞPA-sız da demokratik, güclü, nüfuzlu bir ölkə qura biləcək. Ümumən götürdükdə, Azərbaycan dialoqun, qarşılıqlı münasibətlərin, ikitərəfli maraqlara xidmət edən bir siyasetin tərəfdarıdır və bu məsələdə Cənab Prezident Azərbaycanın prinsipal mövqeyini ortaya qoya bildi".

Qərb bu vaxtadək Azərbaycana qarşı ədalətsiz davranış

Maraqlısı budur ki, Azərbaycanda konkret cinayət tərkibli hadisələrdə günahlandıran vətəndaşlara Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri üzrə cəza tətbiq edildiyi zaman bunu antidemokratik addımlar, insan haqlarının pozulması kimi dəyərləndirən Qərb, aksiya iştirakçılarına qarşı polisin dəyənəyindən, atlardan, itlərdən, rezin gülələrdən istifadə etdiyindən və dinc əhaliyə xəsarət yetirdikdən sonra demokratiya adlanan ali prinsiplərdən yenə də ağız dolusunu danışacaqmı? Yaxud bu kimi aqressiv tədbirlərə, polis-vətəndaş qarşıdurmasına yol verən Qərb, Azərbaycan müxalifətinin şəhərin mərkəzində, xüsusi olaraq ayrılmış ərazidə, müdaxilə olunmadan keçirdiyi mitinglərini yenə də insan azadlıqlarının pozulması kimi dəyərləndirməyə cəhd edəcəkmi?

Aksiya iştirakçılarını atların tapdağı altında qoyan, ilk təşəbbüsündə belə nümayişçilərə xəsarət yetirən, qarşılmalardan çəkinməyen Qərb, amma bu vaxta qədər Azərbaycanı sülh yolu ilə, danışıqlar yolu ilə məsələlərini həll etməyə çağırırdı. Hətta separatlıq, "milətlərin öz müqəddərətini təyin etme prinsipi" adı altında dəstəkləyirdi. Səsvermədə iştirak edənlərə qarşı zorakılıq tətbiq edənlər, ezişdirənlər, seckili mənteqə-

lərini bağlayanlar sonra başqalarına demokratiya dərsi keçmək istəyirlər, bunu ikili standart yox, bəs hansı standart adlandırmaq olar?

Hazırda bu qeyri-müeyyən standartlarla fealiyyət sərgiləyən, illərdir Azərbaycandakı münəaqışə bölgəsində heç bir nailiyyət əldə etməyən bir qurumun baş katibinin bəyana-tında deyildiyi kimi olarsa, əger Azərbaycan Avropa Şurasından çıxarsa nə itirəcək? Bu təşkiltin üzvü olsa da, olmasa da artıq Azərbaycan beynəlxalq aləmdə demokratik, dünyəvi dövlət kimi nüfuza malikdir və özü-nün müstəqil daxili və xarici siyaseti ilə hə-le yeni-yeni uğurlara imza atacaqdır.

Qabil Hüseynli: "Numayəndə heyəti ilə görüşündə Prezident əməlli-başlı onları danladı"

Avropa İttifaqının nümayəndə heyətini qəbul edərkən Cənab Prezident İlham Əliyev Qərbin bu vaxtadək Azərbaycana qarşı münasibətlərini bir daha xatırladaraq bundan sonra bütün münaqışələrə münasibətlərde vahid yanaşma nümayiş etdirmələrini tövsiyə etdi və eks halda Azərbaycanın buna ikili standartlar yanaşması kimi qəbul ediləcəyini bəyan etdi. Politoloq Qabil Hüseynli "Ses" qəzetinə açıqlamasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Avropa İttifaqının Brüsseldə akkredite olunmuş səfirlərinin daxil olduğu Avropa İttifaqı Şurası-

nın Siyasi və Tehlükəsizlik Komitəsinin nümayəndə heyətini qəbul edərkən, etdiyi çıxışında çox böyük qətiyyət göstərdiyini bildirdi. Qeyd etdi ki, qərəzlə münasibətlər uzun müddətdir ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində özünü bürüze verir: "Son zamanlar isə ictimai-siyasi həyatımızın müxtəlif sahələrində nümayiş etdirilir. Nümayəndə heyəti ilə görüşündə Prezident əməlli-başlı onları danladı və bildirdi ki, postsovət məkanındaki bir çox münaqışələr, eyni zamanda, eyni motivlərlə və eyni mərkəzdən yönəldilir və cür də hərəkət edilir. Bu məsələlərin də birinə bir cür yanaşma, başqasına, xüsusi də, Dağlıq Qarabağ başqa cür yanaşma heç bir məntiqə sızmır. Hətta Varşava Sammitində qeyd edilir ki, postsovət məkanındaki münaqışələrin hamısına eyni cür yanaşmaq lazımdır. Bu nöqtəyi-nəzərdən Prezidentin söylədikləri lap yerinə düşür. Qaldı ki, Azərbaycanda bəzi ictimai-siyasi məsələlərin xarakterinə, bu məsələlərde də Prezident haqlı olaraq qeyd etdi ki, Azərbaycan Avropa Şurasız da ötüşə bilər və bundan sonra da öz işini Avropa İttifaqı ilə quracaqdır. Mənim zənnimcə, bu da haqlı bir fikirdir. Təbii ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ münaqışəsi olmasayı, dəha müstəqil və daha uyğun hərəkət edə bilərdi. Görüşdə, mən bele hesab edirəm ki, Prezident Avropa Şurasına lazımı dərs verdi və Avropa Şurası da bu dərslərdən lazımi nəticələr çıxarıcaqdır".

Inam HACIYEV

**İranın xarici işlər naziri
İraq Kürdəstanına səfər edib**

İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif İraqın keçmiş Prezidenti Cəlal Təlabanının dəfn mərasimində iştirak etmək üçün İraq Kürdəstanının Süleymaniye şəhərinə gedib. Yerli mətbuatın məlumatına görə, M.C.Zərif Süleymaniye şəhərinə geniş tərkibli nümayəndə heyəti ilə yola düşüb. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, səfər yalnız dəfn mərasimində iştirakla yekunlaşmayıcaq. Ehtimal edilir ki, M.C.Zərif İraq Kürdəstanının rəsmi şəxsləri ilə qeyri-resmi görüşlər keçirərək Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Tehran səfərinin yekunları haqqında məlumat verəcək və Məsud Bərzani administrasiyasını müstəqillik fikrindən daşındırmağa çalışacaq.

SİYASI RAKURS

AXCP sədri Əli Kərimlinin "Milli Şura"nın mitinqinə küyə salınaraq qatılan və onun "siyasəti"nin gerçek tərəfindən bixəbər olan bəzi dini inançlılar bu dəfə daha şok doğuracaq realılıqla qarşı-qarşıya qalıblar. Məlum olub ki, "siyasi məhbus", yaxud da "vicdan məhbusu" kimi Qərb təşkilatlarına adları təqdim olunan insanların surasında vaxtilə Suriya və İraqda vəhhabı radikallarının cəmləşdiyi "IŞİD" terror şəbəkəsinin döyüşüsü Əbu Cihadın da adı var.

Əli Kərimli və terrorçu Əbu Cihad nə vaxtdan "vicdanlı" oldu?

Yaxud AXCP sədri tərəfindən aldadılmış dindarların nəzərinə

Daha daqiq desək, həmin bu Əbu Cihad Eləndiz Məmmədov adlı Azərbaycan vətəndaşıdır ki, onu xüsusi xidmət orqanları həbs ediblər. Beləliklə, boynunda onlarla öldürülmüş məsələnlərin qanı olan Əbu Cihad ləqəbli terrorçu həbs olunduqdan sonra "vicdan məhbusu"na çevrilib!

Yeri gəlmışkən, "Milli Şura"nın ötən aksiyasında adamın az olması Ə.Kərimlini ciddi narahat etməye başlayıb və o öz "siyasi məhbus", ya da "vicdan məhbusu" siyahısını artırmaq üçün terrorçu E.Məmmədovun da adını elavə edib. Yeni onun üçün siyahılara kimlərin adlarını elavə etmək problem deyil, hətta keçmiş cani, qaniçən, terrorçu olsa belə! Kərimlini maraqlandıran budur ki, əger meydana yene də az adam çıxacaqsə, Qərb ağaları onun pul-parasını dərhəl kəsəcək. Həmçinin, artıq dini inançlılar da AXCP sədri tərəfindən aldadıldıqlarının fərqine varmağa başlayıblar. Cənubi fakt budur ki, Kərimli açıq-aydın şəkildə onları şəxsi mənəfətləri üçün istifadə edir. Xüsusilə radikal-qaniçən vəhhabı sektasının keçmiş üzvünün adıçəkilən siyahıya elavə edilməsi bu məsələni daha da aktuallaşdırır. Artıq sosial şəbəkələrdə fəal olan dini kəsimin nümayəndələri Ə.Kərimlinin mitinqlərinə qatılmağı özləri üçün böyük günah hesab edirlər.

Buna daha bir səbəb AXCP sədrinin mitinqə çağırış planına adlarını yazdığı dindarların bir qismının islam məzhəbi baxımın-

dan qatı şie olmalarıdır. Yeni Nardaran hədisələrinin təşkilatçısı Taleh Bağırzadə, eləcə də, Ruhulla Axundzadə, Hacı Zülfüqar və digərləri bu sıraya daxildirlər. Lakin Əbu Cihad ləqəbli E.Məmmədovun adının da oraya əlavə edilməsi Ə.Kərimlini, neçə deyərlər, ciddi şəkildə fiaskoya uğradıb və o özünü "yandırb".

Beləliklə, bir daha Əbu Cihadın kim olduğunu daha müfəssəl şəkildə müəyyən-ləşdirək. Bu gün de "Instagram" sosial şəbəkəsində "abu_cihadddd" adlı profile daxil olsanız, orada tipik bir

"İŞİD" terrorçusunun şəkillərini görəcəksiniz. Həmin terrorcu isə, məhz E.Məmmədovdur! Və Azərbaycanın Dövlət Təhlükəsizlik Xidmeti tərəfindən tutularaq, cinayet məsuliyyətinə cəlb edilən 38 yaşlı E.Məmmədov "siyasi məhbus", "vicdan məhbusu", "din məhbusu" yox, məhz və konkret olaraq, qaniçən terrorçudur! O, nəinki şie, eləcə də, sünni məzhəbinin digər qolları olan şafileri, malikiləri, hənbəliləri, hənəfiləri, sufileri və s. məsələnlər da kafir, yolunu azmış sayan və qətlini vacib hesab edən "İŞİD" terror təşkilatının ideologiyası uğrunda savaşıb, insan qanları axıdb. İndi isə Ə.Kərimlinin "mərhəmətinə" sığınaraq "vicdanlı" adama چəvrilib... Əlbəttə, belə olan vəziyyətdə, AXCP sədrinin vəziyyəti müşkülə düşüb və onun çıxılmaz halda nə edəcəyi, dini inancılara hansı cavabı verəcəyi belli deyil.

Görünən isə budur: Ə.Kərimli üçün maraqlı deyil, keçirməyi planlaşdırıldığı mitinqə hənsi məzhəbin nümayəndəsi gəldi, ya da gəlmədi, onun üçün maraqlı olan istədiyi adamları, hətta terrorcuları "siyasi məhbus" siyahısına salıb, Qərbə erməni lobbisinin dəstəyi ilə fəaliyyət göstərən, Azərbaycana qarşı çıxış edən dairələrdən pul qoparmaq-

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Siyasıləşmiş QHT-lər eyni mərkəzdən idarə olunurlar

Son günlər siyasıləşmiş QHT-lər bir zamanlar bir yerdə olduqları AXCP və Müsavata qarşı müəyyəyən ittihamlarla çıxış etməyə başlayıblar. Ziddiyətlərin və qarşıdurmaların yaranmasının səbəbinin ona çıxmaq iddiası olduğu bildirilsə də, başlıca amilin xaricdən ayrılan maliyyə vəsaitinin bölgüsü məsələsində ortaqlıq fikrə gələ bilməmələridir. Söhbət etdiklərimiz müsahiblərimiz də maraqların toqquşmasının tərəflərərə qarşıdurmanın yaranmasına gətirib çıxardığını bildirdilər.

Azadlıq Hərəkatçıları Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov:

- Özlərini müxalif adlandıran və xaricdən maliyyələşən qüvvələrlə siyasıləşmiş QHT-lər eyni yerdən-mərkəzdən idarə olunurlar. Xaricdə olan havadarları bunlara siyasıləşmiş QHT-lər vasitəsi ilə pullar ötürürler ki, ölkəmizdə xoşagelməz bir vəziyyət yaratsınlar. Amma onların ne etmələrindən asılı olmayıaraq heç vaxt istər xarici qüvvələrin, istərsə də radikal müxalifin ölkəmizdə bağlı məkrili niyyətləri həyata keçməyib və bundan sonra da keçməyəcəkdir. Müxalif partiyaları, həm də siyasıləşmiş QHT-lərə eyni mərkəzlərdən tapşırıqlar verilir. Siyasıləşmiş QHT-lərin bir zamanlar bir yerdə olduğunu AXCP və Müsavata qarşı ittihamlarla çıxış etmələrinin əsas səbəbi də xaricdən bunlara gələn pulları bölgüsündə bilməmələri ilə bağlıdır. Fərdi maraqlar arasında düşməncilik münasibətlərini daha da dərinləşdirəcək.

Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Fonduun icraçı direktoru Vasif Mövsümov:

- Xaricdə olan qüvvələr də heç vaxt siyasıləşmiş QHT-lərə boş-boşuna maliyyə vəsaiti ödəməz. Xarici maraqlı dairələr məkrili planlarının həyata keçirilməsi üçün müxalifətönlü QHT-lərə pul buraxırlar. Qarşılıqlı ittihamlar və münasibətlərin gərginləşməsi də daha çox maliyyə yardımı əldə etmək üs-

tündə baş verir. Ümumiyyətlə, onları birləşdirən və ayıran səbəb, məhz maliyyə məsələləridir.

Prezident yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, Sağlam İnkışaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov:

- Burda bir neçə məqam vardır. Dağıdıcı müxalif partiyalarının etrafında olan siyasıləşmiş QHT-lər ona görə yaradılmışdır ki, onların vasitəsilə xaricdən qrant alaraq siyasi məqsədlərə sərf edilsin. Dəfələrlə şahidi olmuşuq ki, maliyyə bölgüsü zamanı da bunların arasında daim ixtilaflar yaranıb. Digər bir məqam isə, artıq o QHT-lər mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq xaricdən mənbəyi və məqsədi məlum olmayan qrantları alsalar da, onu Azərbaycanda həyata keçirməkdə çətinlik çəkirlər. Çünkü onlardan şəffaflıq tələb olunduqda, maliyyəni nəyə sərf etdiklərini hesabat şəklində vere bilərlər. Bu da artıq həmin QHT-lərin maliyyə qazanması istiqamətində çətinlik yaradırdı, aralarında konfliktlərin yaranmasına getirib çıxarır. Çünkü bunların məqsədi maliyyə vəsaiti qazanmaq olduğundan, bu perspektiv artıq real olmadıqda, əməkdaşlıqları da pozulur və aralarında konflikt yaranır ki, bu da qarşılıqlı ittihamlarla müşahidə olunur. Bir məqam da odur ki, bu siyasi qurumlar uzun muddət ancaq vəd verməklə bəzi siyasıləşmiş QHT-lər etraflarında saxlamağa cəhd edirdilər. Həmin QHT-lər artıq aldadıqlarını başa düşürlər ki, bu da onların ittihamlarla çıxış etmələrinə getirib çıxarır. Ancaq ümumiyyətlə götürsek, bunları bir-birinə bağlayan hər hansıa bir milli maraqlı ya idəya olmadığına görə, aralarında qarşılıqlı ittihamlar və konfliktlər çox müşahidə olunacaq.

GÜLYANƏ

"Yurddəş" partiyasının sədri Mais Səfərli:

- Dağıdıcı müxalif düşərgəsinin cəmiyyət tərəfindən heç bir dəstəyi yoxdur. Bu düşərgəde yalnız meydən təfəkkürli və keçmişin eyforiyasından hələ də qurtula bilməyen şəxslər qalıb. Eyni zamanda, müxalif təmsilciliyi tərəfindən də keçirilən aksiyalar hər zaman uğursuzluğa düşər olub və bundan sonra da belə olacaq. Ümumiyyətlə, fakt budur ki, taleyülü tədbirlər ərefəsində fəaliyyətsiz olan müxalif dirçəlib meydana çıxır və başlayır bu cür boş-boş aksiyalar keçirməyə. Məqsəd də xaricdə olan havadarlarına özlərini reklam etməkdir. Bu yolla xaricdən yeni vəsaitlər əldə edirlər. Xarici qüvvələr isə bunun qarşılığında müxalifətdən, dünyada yerli və rolü durmadan möhkəmələnən Azərbaycanın imicinə və uğurlarına kölgə salmaq üçün bir vasitə kimi istifade etməye çalışırlar. Amma onların bu niyyətləri heç vaxt reallığı əvvilməyib və əvvilməyecəkdir. Miting isə yenə də ugursuzluqla nəticələnəcək. Yenə də "Milli Şura" təmsilciliyi olan Cəmil Həsənli, Əli Kərimli və digərləri güllünc vəziyyətdə qalacaqlar.

G.AĞAKƏRİMƏVOVA

Bu dəfə də rüsvayçılığın yeri və ünvani dəyişməyəcək

"Yenə də "Milli Şura" təmsilçiləri olan Cəmil Həsənli, Əli Kərimli və digərləri güllünc vəziyyətdə qalacaqlar"

"Milli Şura" deyilən qondarma qurumun planlaşdırıldığı növbəti mitinq, nəinki ictimaiyyət, eləcə də, bir zaman eyni maraqları böülüdükləri həmfikirleri tərəfindən də əhəmiyyətsiz bir aksiya kimi təqib edilir.

Vəhdət partiyasının sədri, milət vəkili Tahir Kərimli:

- Dağıdıcı müxalif bu cür ugursuz aksiyalar keçirmekle Azərbaycana təzyiq etmək istəyən himayədarlarına bildirmək istəyirək ki, sizin tapşırıqlarınızı yerinə yetirməyə hazırlıq və bizdən istifadə edə bilərsiniz. Amma nə etmələrindən asılı olmayıaraq, heç vaxtı onların istekləri baş tutmayıacaqdır. Hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də elektorat "Milli Şura" deyilən qondarma qurumun keçirməyi planlaşdırıldığı aksiyaya dəstək ver-

məyəcək. Çünkü xalqımız pozucu, ələ baxan ünsürlərin məqsədlərinin və məkrili planlarının nedən ibarət olduğunu yaxşı bilir. Bir sözü, Azərbaycan xalqı yaxşını pislən ayırmayı bacarıır. İndidən proqnozlaşdırımaqlı olar ki, müxalifin planlaşdırıldığı aksiya rüsvayçılıqla nəticələnəcək. Bununla da, bir daha özlərini biabır edəcəklər.

BAXCP sədrinin müavini Niyaməddin Orduxanlı:

- "Milli Şura" deyilən qondarma qurumun yenidən aksiya keçirməye cəhd etməsi boş qalan ciblərini doldurmaqla bağlıdır. Bunu QHT təmsilciliyi daha yaxşı bilir, buna pilot layihələri deyirlər. Çok güman ki, Əli Kərimli layihənin büdcəsində mitinqçilərinin sayı 2-3 dəfə artıq göstərib. Yeni işirdildilmiş gö-

XX əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda mədəni proseslərin formallaşması baş verdi:

1. Sovet yönümlü kütłəvi informasiya vasitələri yaradıldı;
2. Elm və təhsil sahəsində irəliləyişlər baş verdi;
3. Ədəbiyyat, mədəniyyət və incəsənət inkişaf etdi.

KİV sovet ideologiyasının total nezərəti altında idı, bolşevizm öz ideyalarını həqiqət kimi şührətənəkənək təqdim etdi.

Tahir Qaffarov yazır: "Bu sahədə "Pravda", "İzvestiya", "Kommunist", "Bakinski raboçiy" qəzetləri ilə yanaşı, yeni nəşr olunan qəzet və jurnallar da müdüüm rol oynayırdılar. Respublikada 1920-ci ildən "Xalq təsərrüfatı" (1922-ci ildən "Azərbaycan neft təsərrüfatı" adlanır), 1920-21-ci illərdə "Molodoy kommunist", 1921-ci ildən "Əkinçi" (1925-32-ci illərdə "Yeni kənd" adlanır) jurnalları, 1922-39-cu illərdə latın qrafikası ilə "Yeni yol" qəzeti, 1922-26-ci illərdə "Molla Nəsrəddin" jurnalı yenidən, 1923-ci ildən "Maarif və mədəniyyət" 1928-36-ci illərdə "İnqilab və mədəniyyət" 1936-41-ci illərdə "Revolyutsiya və kultura" adlanır), "Şərq qadını" (1938-ci ildən "Azərbaycan qadını" adlanır), jurnalları, 1923-41-ci illərdə "Molodoy raboçiy" və "Gənc işçi" qəzetləri, 1924-cü ildən - "Yeni məktəb" (1930-33-cü illərdə "Müəllime kömək" adlanır), 1934-41-ci illərdə "Literaturniy Azərbaycan" jurnalları, 1928-ci ildən "Vişka", 1934-cü ildən "Kommuni-

qurğu işe salındı. Bundan sonra Azərbaycanın bütün regionları radiolaşdırıldı. Bütün dövlət əhəmiyyətli xəberlər, respublikada baş veren siyasi, iqtisadi, mədəni və sosial proseslər barede məlumatlar sürətlə Azərbaycanın hər hansı nöqtəsinə çatdırılıb.

1930-cu ildə ölkədə 269, 1940-cı ildə isə 51 min radiosansiya nöqtəsi mövcud idi.

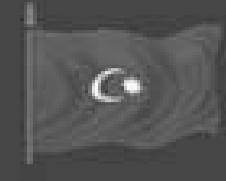
Bu dövrde elmi əsərləri, xüsusiən, marksist siyasi ədəbiyyat geniş nəşr olundurdu: "1924-cü ildə "Türkçə sərf-nəhv" (Komissiyanın sərfi) adlı Azərbaycan dilinin qrammatikası dərsliyi çap olundu.

1926-ci ildə Bakıda I Türkoloji Qurultay keçirildi. Qurultayda SSRİ-dən və xarici ölkələrdən çoxlu nümayəndələr iştirak edirdi. Qurultayın türkologiyanın inkişafında mühüm rol oldu. 1933-cü ildə 2 hissəli "Qrammer", 1934, 1937-ci illərdə "Qrammatika" dərslikləri, 1938-ci ildə isə müsabiqə yolu ilə iki hissəli "Azərbaycan dilinin qrammatikası" dərsliyi hazırlanıb və çap olundu. Lakin bu sahədə başlanmış işlər imperiyanın anti-türk siyasetinə qurban verilirdi. I Türkoloji Qurultayın Azərbaycan SSR-dən olan 16 nəfər iştirakçılarından və təşkilatçılarından, Ağamalı oğlundan başqa, hamısı repressiyaya məruz qaldı.

Azərbaycanın XX əsr tarixinin öyrənilməsini ictimai elmlər sahəsində ikinci mühüm mərkəz - AK(b)P MK və BK yanında təşkil olunmuş partiya tarixini öyrənən xüsusi komisiya (AZİST-PART), demək olar ki, öz inhişarına almışdı. Bu komisiya 1928-

nun filialı (1956-ci ildən Azərbaycan KP MK yanında Partiya Tarixi İstututu adlanırdı) təşkil edilmişdi. Burada hazırlanmış əsərlərdə Azərbaycan tarixinin son dövrləri ciddi surətdə saxtalaşdırılmışdır.

Xaricdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan ziyalıları öz əsərlərile Sovet hökumətinin anti-milli siyasetinə qarşı mübarizə apardılar: "C.Zeynalovun "Müxtəsər Azərbaycan tarixi" kitabları çap olundu. İstanbulda "Azərbaycan yurd bilgisi" adlı elmi məcməmə nəşr edilirdi. Görkəmli tarixçi M.B.Məmmədzadə 1921-ci ildə "Azərbaycan misakı millisi", 1938-ci ildə "Milli Azərbaycan Hərəkatı" adlı dəyerli əsərlərini yazmışdı. Türkiyədə yaşayan Əhmədbəy Ağayev hüquq tarixi və siyaset problemlərini araşdırırdı. Onun "Sərbəst insanlar ölkəsində", "Türk hüquq tarixi", "Dövlət və fərd" və b. kitabları nəşr olunmuşdu. Əlibəy Hüseynzadə elmi fəaliyyətini davam etdirirdi. O, 1926-ci ildə Bakıda keçirilən türkoloji qurultayda iştirak etmişdi. Bakıda çıxışlarından birinde görkəmli alim mənəvi həyata bolşevik təzyiqinin güclənməsi cəhdlərini görüb, ədəbiyyatın xalqın həyatı ilə six bağlı olmasının vacibliyini vurğulamışdı. Ceyhun bəy Hacıbəyovun Fransa, Almaniya və Ingiltərədə nəşr olunmuş əsərlərində Azərbaycanda hakimiyəti zorla ələ keçirən kommunistlərin anti-milli siyaseti ifşa olundurdu. O, "Azərbaycanda anti-islam təbliğatı və onun metodları" əsərində bolşeviklərin qeyri-humanist siyasetini və onun mahiyyətini açıb göstərirdi. 1934-cü ildə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan SSR-də mədəni proseslər (XX əsrin 20-30-cu illərində)

nist maarifi" (1938-41-ci illərdə "Müəllim qəzeti" adlanırdı), "Ədəbiyyat", 1938-ci ildən "Azərbaycan pioneri" qəzetləri, habelə, başqa qəzet və jurnallar nəşr olundurdu. Erməni, rus, alman, taliş və tat dillərində də qəzetlər buraxılırdı. Ümumiyyətə, respublikada artıq 1928-ci ildə 23, 1940-ci ildə isə 185 adda qəzet və jurnal nəşr edilib yayılırdı. 30-cu illərin əvvəllərində 4 - "Azərnəş", "Azərpartnəş", "Azneftnəş", "Uşaqqəncənəş" nəşriyyatları fəaliyyət göstərirdi. 1939-cu ildə artıq bütün rayonlarda mətbəələr vardır.

Bu dövrə kitab nəşri də gənişləndi. T.Qaffarov göstərir: "Əgər 1920-26-ci illərdə burada cəmi 858 adda kitab və kitabçaya çap edilmişdi, təkce 1940-ci ildə onların sayı 1141-dən çox olmuşdu. "Marksizm klassiklərinin" - Marksın, Engelsin, Leninin və on çox da Stalinin əsərləri kütüivi tirajla nəşr edilirdi. Təkce 1923-38-ci illərdə onların 184 əsəri Azərbaycan dilinə tərcümə edilib çap olunmuşdu. XIX-XX əsrlərin tarixini kobud şəkildə saxtalaşdırın "ÜİK (b)P tarixi"nin qısa kursu 1938-40-ci illərdə tərcümə olunub bir neçə dəfə nəşr edilmişdi".

1924-cü ildə Bakıda ilk radio-

20-30-cu illərdə Azərbaycan SSR dövlətçilik tariximizdə öz yeri olan müttəfiq respublika kimi müəyyən mədəni proseslərin formallaşması mərhələsini yaşayırı. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan SSR-dən bəhs edərkən, onu Ümumittifaq sosialist dövlətinin tərkibində müstəqilliyini itirmiş, ancaq dövlətçiliyini tam itirməmiş respublika hesab edərək, Türkizdə yaşıyan azərbaycanlılarla 1994-cü il noyabrın 1-dəki görüşündə etdiyi çıxışı zamanı demişdir: "Ötən 70 ildə Azərbaycanın elmi potensialı yaranıb, respublikamızın böyük iqtisadi potensialı yaranıb. Azərbaycan qurulub, yaşıyib, yəni Azərbaycan xalqı bu rejimi qəlbən qəbul etməsə də, bu rejimin içərisində öz işini görüb, irəliyə gedib, inkişaf edib".

ci ildə Partiya Tarixi İstututuna çevrilmişdi.

1939-cu ildə bu istitut əsasında ÜİK(b)P MK yanında Marks, Engels və Lenin İstututu-

Ceyhun bəyin "Qarabağ dialekti və fenomlar" əsəri nəşr olunmuşdu.

20-30-cu illərdə Azərbaycan SSR-də elm və təhsilin inkişafı-

na mənəvi həyatda hələ böyük nüfuza malik olan "köhne" ziyalıların təqib olunması, 1937-ci ildən isə açıq repressiyalara məruz qalmaları olduqca ləngidici təsir göstərirdi. Bir çox görkəmli

alim və maarifçilərin, orijinal təfəkkür sahiblərinin, o cümlədən, Vəli Xulufu, Məhəmədhəsən Vəlli, Tağı Şahbazi, Salman Mümtaz, Bəkir Çobanzadə və onlara başqalarının həbs olunub məhv edilmesi Azərbaycan mədəniyyətinin gələcək inkişafına da əvəzi ödenilə bilməyən ziyan vurdu".

Beləliklə, 20-30-cu illərdə Azərbaycan SSR dövlətçilik tariximizdə öz yeri olan müttəfiq respublika kimi müəyyən mədəni proseslərin formallaşması mərhələsini yaşayırı. Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan SSR-dən bəhs edərkən, onu Ümumittifaq sosialist dövlətinin tərkibində müstəqilliyini itirmiş, ancaq dövlətçiliyini tam itirməmiş respublika hesab edərək, Türkizdə yaşıyan azərbaycanlılarla 1994-cü il noyabrın 1-dəki görüşündə etdiyi çıxışı zamanı demişdir: "Ötən 70 ildə Azərbaycanın elmi potensialı yaranıb, respublikamızın böyük iqtisadi potensialı yaranıb. Azərbaycan qurulub, yaşıyib, yəni Azərbaycan xalqı bu rejimi qəlbən qəbul etməsə də, bu rejimin içərisində öz işini görüb, irəliyə gedib, inkişaf edib".

Vahid OMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Las-Veqasda 500.000 boş pive butulkasından ekoloji bina tikilib

Amerikalı memarlar Las-Veqasda 500.000 içi boş pive butulkasından ekoloji bina tikiblər. AZERTAC infutu.re.ru saytına istinadla bildirir ki, qeyri-adi binanın ərsəyə gəlmesində təkrar emal olunmuş materiallardan və boş pive butulkalarından istifadə edilib.

